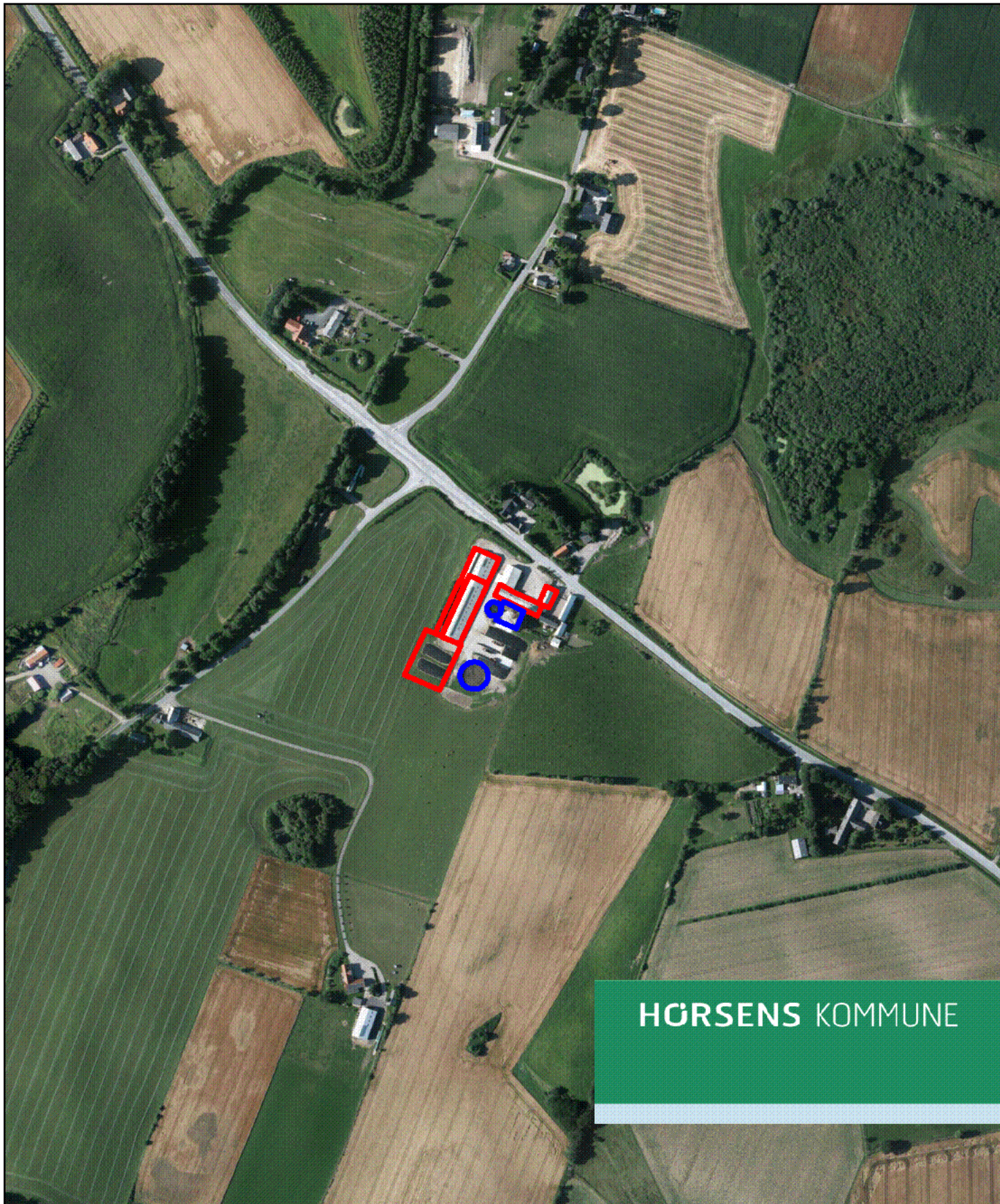

Miljøgodkendelse på Stenkærvej 8, 8752 Østbirk

I henhold til § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug

JANUAR 2016

Landbrug
Rådhusstorvet 4, 8700 Horsens

Landbrug - v/Klaus Sørensen
Stenkærvej 8
8752 Østbirk

Landbrug
Sagsbehandler:
Jeanette Stabell Jensen
Direkte: 76 29 26 03

www.horsens.dk

Sags nr. 09.17.00-P19-18-15
Dato: 20.1.2016

Miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrbrugsloven¹

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, som drives under CVR nr. 28202490.

På ejendommen har Horsens Kommune godkendt at besætningen udvides til 162 årskøer, 156 kvier (5-27 mdr.), 34 småkalve (0-5 mdr.) og 84 tyrekalve (40-70 kg), svarende til i alt 299,72 DE, hvilket svarer til en udvidelse på 66,81 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse².

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra onsdag den 20. januar 2016.

Afgørelsen sendes med digital post. Såfremt afgørelsen ønskes tilsendt i en printet udgave kan der rettes henvendelse til sagsbehandleren.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden den 17. februar 2016. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Med venlig hilsen

Jeanette Stabell Jensen

Agronom

Tlf. 76 29 26 03

Mail: jstj@horsens.dk

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger

Klaus Sørensen, Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, CVR nr. 28202490

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Klaus Sørensen, Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, mail: mk@energipost.dk

Konsulent:

Carsten Buskov, LMO, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg, mail: cab@lmo.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling.: horsens@dof.dk

Miljøgodkendelse af Stenkærvej 8, 8752 Østbirk i henhold til § 12, jf. reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 80625, version 3

Læsevejledning

Godkendelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af godkendelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknologi er vurderet i de relevante afsnit.

Copyright

*Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.
Luftfotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI*

1.	Generelle forhold.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Kontaktoplysninger og ansøgningen.....	3
1.3	Resume af godkendelsen.....	4
1.4	Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure.....	8
1.5	Vilkår for godkendelsen.....	9
1.6	Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.....	13
1.7	Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed.....	14
1.8	Revurdering.....	14
2	Anlægget.....	15
2.1	Dyrehold og management samt beregning af BAT.....	15
2.2	Lokalisering og faste afstandskrav.....	20
2.3	Energi og vandforbrug.....	25
2.4	Gener.....	27
2.5	Forurening.....	38
3	Arealerne.....	54
3.1	Markoplysninger.....	54
3.2	Gødningsregnskab.....	56
3.3	Nitrat (overfladevand).....	59
3.4	Nitrat (grundvand).....	62
3.5	Fosfor.....	64
3.6	Ammoniak fra udbringning.....	68
3.7	Gener fra udbringning.....	71
4	Samlet beskrivelse og vurdering af BAT.....	73
5	O-alternativ.....	73
6	Forurening, uheld og ophør.....	74
7	Bilag.....	78
7.1	Oversigtskort over bygnings- og anlægsnr.....	78
7.2	Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav.....	79
7.3	BAT- beregning i forhold til ammoniak.....	80
7.4	Udspretningsarealer.....	81
7.5	Udspretningsarealer beliggende i NFI.....	82
7.6	Transportveje.....	83
7.7	Nærmeste kategori 1-natur.....	84
7.8	Nærmeste kategori 2- og 3-natur.....	85
7.9	Liste med ejere af udbringningsarealer.....	86
7.10	Opbevaringskapacitet for husdyrgødning.....	87

1. Generelle forhold

1.1 Indledning

Der er ansøgt om etablering af to nye staldafsnit på hhv. ca. 1.700 m² og 350 m², en udvidelse af plansiloanlægget, overdækning af den største af gyllebeholderne samt en udvidelse af kvægbesætningen på Stenkærvej 8, 8752 Østbirk.

Kvægholdet udvides fra 120 årskøer, 90 kvier (6-28 mdr.), 30 småkalve (0-6 mdr.), 55 tyrekalve (40-130 kg), 55 tyrekalve (130-220 kg) og 55 ungtyre (220-450 kg), svarende til 232,91 dyreenheder (DE) til 162 årskøer, 156 kvier (5-27 mdr.), 34 småkalve (0-5 mdr.) og 84 tyrekalve (40-70 kg), svarende til i alt 299,72 DE, hvilket svarer til en udvidelse på 66,81 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ansøgningen er indsendt af Klaus Sørensen, Stenkærvej 8, 8752 Østbirk.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven².

Vurderingen fremgår af de efterfølgende afsnit og danner sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsen.

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

1.2 Kontaktoplysninger og ansøgningen

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget

Ansøgers tekst

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:

cab@lmo.dk og mk@energipost.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Stenkærvej 8	6150291957	28202490

Adresse	Postnummer	By
Stenkærvej 8	8752	Østbirk

Matrikler på ejendommen

Lundum By, Lundum	1e
Lundum By, Lundum	28e
Lundum By, Lundum	2k
Lundum By, Lundum	2l
Lundum By, Lundum	4o

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Bekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Sattrup By, Østbirk	25m
Urup Hgd., Østbirk	1k
Urup Hgd., Østbirk	3b
Urup Hgd., Østbirk	3q
Urup Hgd., Østbirk	3r
Urup Hgd., Østbirk	3s
Urup Hgd., Østbirk	6a
Urup Hgd., Østbirk	6c

CHR på ejendommen
25531

Ansøger og kontaktperson

Klaus Sørensen, Stenkærvej 8, 8752 Østbirk
Tlf.nr.: 75 78 12 50 Mobil: 24 48 08 60 Mail: mk@energipost.dk

Konsulent

Carsten Buskov, LMO, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr.: 87 28 25 20 Mobil: 29 99 57 36 Mail: cab@lmo.dk

Kommune: Horsens

Sagsbehandler og tilsynsførende: Jeanette Stabell Jensen, Tlf.: 76 29 26 03, mail: jstj@horsens.dk

Ansøgningskema nr.: 80625, version 3

Ansøgning indsendt første gang: 29. september 2015

Ansøgning indsendt sidste gang: 27. november 2015

1.3 Resume af godkendelsen

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Beskrivelse af ansøgningen

Ejendommen blev i 2001 screenet efter VVM-reglerne, hvorefter der var tilladelse til en kvægproduktion bestående af 120 stk. årskøer, 120 stk. årsopdræt og 55 stk. slagtekalve, svarende til 200 dyreenheder efter dagældende beregningsgrundlag.

I marts 2012 blev der anmeldt et ændret dyrehold på ejendommen. Anmeldelsen gav mulighed for 132 årskøer og 130 årsopdræt (ingen slagtekalveproduktion).

Ansøgningen tager dog udgangspunkt i VVM screeningsafgørelsen fra 2001, da miljøvurderinger skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode, jf. § 26, stk. 2 i husdyrbrugsloven.

Der er ansøgt om en fremtidig produktion på 162 årskøer, 156 kvier (5-27 mdr.), 34 småkalve (0-5 mdr.) og 84 tyrekalve (40-70 kg), svarende til i alt 299,72 DE, beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der bygges i forbindelse med udvidelsen to nye staldafsnit på hhv. ca. 1.700 m² og 350 m², og derudover vil der ske en udvidelse af plansiloanlægget og overdækning af den største af gyllebeholderne.

Udvidelsen er bl.a. begrundet med, at dyrevelfærdskravene løbende ændres, og det kræver bl.a. mere plads pr. dyr samlet set.

Horsens Kommune vurderer at ændringen er omfattet af § 12 i husdyrbrugsloven, og derfor udløser ændringen krav om miljøgodkendelse.

Ejendommens beliggenhed

Anlægget er opført i landzone, og de nye anlæg opføres i tilknytning til eksisterende anlæg, se nedenstående luffoto.

Placeringen af de nye anlæg er valgt så udvidelsen sker længst væk fra de nærmeste naboer.

Nærmeste nabo er Stenkærvej 17, som ligger ca. 32 meter nord for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse i landzone er Sattrup, som ligger ca. 1.100 meter nord for anlægget, og nærmeste byzoner er Østbirk og Gedved, ca. 2.200 meter hhv. nordvest og øst for anlægget.

Horsens Kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte placering.

Eventuelle gener fra produktionen (lugt, støj, fluer m.v.)

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk i skema 80625 viser, at lugtgenekriterierne ved beboelser er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning og med

baggrund i afskærmende beplantning og placeringen af de støjende aktiviteter, forventes der ikke at være væsentlige støjgener ved de omkringboende. Fluer og skadedyr bekæmpes fortsat ved foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt.

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil resultere i en øget transport af tung trafik til og fra ejendommen. Det forventes at der vil være ca. 527 transporter årligt, svarende til ca. 10 transporter om ugen, hvilket er en forøgelse på 62 transport om året, svarende til ca. en ekstra transport om ugen.

Den største andel af transporter udgøres af kørsel med hhv. husdyrgødning og ensilage samt afhentning af mælk. Transporter med husdyrgødning og ilægning af grovfoder i plansiloer er sæsonbetinget, og er begrænset til enkelte af årets dage, mens mælk afhentes hver dag hele året rundt.

Alle grænser for tilladeligt støj vil blive overholdt ved transport, og det tilstræbes at transporterne sker i dagstimerne. Enkelte transporter med husdyrgødning sker gennem landsbyen Lundum. Øvrige transporter vil ikke berøre landsbyer eller byer i øvrigt.

Samlet vurderer Horsens Kommune med baggrund i de beskrevne tiltag, at udvidelsen af produktionen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuldt natur

Da miljøgodkendelsen er indsendt første gang i september 2015, er der et generelt ammoniakreduktionskrav på 30 %, som skal overholdes, før der kan gives en miljøgodkendelse. Det ansøgte projekt opfylder kravet ved at:

- Den nye stald etableres som sengestald med spalter og skraber
- Den eksisterende kostald er etableret som sengestald med spalter og skraber
- Eksisterende gyllebeholder på 2.040 m³ overdækkes

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 54, Yding Skov og Ejer Skov (habitatområde H50), som ligger ca. 6 km nord for ejendommens anlæg på Stenkærvej 8. Projektet vurderes med begrundelsen i den store afstand, samt en lavere ammoniakemission, ikke at ville medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000 – område er udpeget for.

Nærmeste beskyttede § 3 naturområde er et vandhul, som er beliggende ca. 85 nord anlægget. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at depositionen på vandhullet vil reduceres med 0,3 kg N/ha/år som følge af det ansøgte. Det skyldes bl.a., at en del af dyreholdet vil blive opstaldet i en ny stald, som opføres i det sydvestlige hjørne af anlægget.

Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT)

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT), og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)". Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede an-

læg skal der, ifølge vejledningen, udregnes emissionsgrænseværdier for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

Horsens Kommune har på baggrund af ansøgers oplysninger fastsat et samlet BAT emissionsniveau for hele anlægget på ca. 1.954 kg N årligt.

For at opfylde BAT på ejendommen, er der anvendt følgende virkemidler:

- Skraber i stalde med spalter
- Fast overdækning af eksisterende gyllebeholder (2.040 m³)

Ovenstående virkemidler har i alt en ammoniakreducerende effekt svarende til ca. 653 kg N årligt i henhold til ammoniaktabet fra et referencestaldsystem og uoverdækket gyllebeholder.

Den faktiske ammoniakemission fra anlægget er jf. ansøgningen 1.959 kg N årligt. Idet den faktiske emission ikke er større end BAT-kravet vurderes det et BAT er opfyldt i forhold til ammoniak.

Miljøstyrelsen har ikke fastlagt et vejledende BAT standardvilkår i forhold til fosfor for kvæg, hvilket skyldes at Miljøstyrelsen har vurderet, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker og teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Horsens Kommune vurderer på baggrund heraf, at BAT med hensyn til fosfor i kvægbesætninger er den gængse sammensætning af foderet repræsenteret ved de normalt husdyrgodkendelse.dk anvender til beregning af fosforindholdet i foderet.

Udover dette er der i forhold til ansøgt drift indført og beskrevet BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

Det er vurderet samlet, at bedriften anvender BAT indenfor ovenstående områder.

Udbringningsarealer

Husdyrholdet på Stenkærvej 8 producerer i alt husdyrgødning svarende til 299,72 DE til udspreddning på ejede og forpagtede udbringningsarealer.

De ejede og forpagtede udspreddningsarealer afvander til Horsens Fjord. Der er generelt faldende dyretryk i oplandet.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et område som ikke afvander direkte til et sårbart Natura 2000 vandområde, og er dermed ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. Det er derfor ikke nødvendigt med tilpasninger af arealdriften i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Arealerne ligger ligeledes udenfor fosforfølsomt opland til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor, hvorfor der ikke er krav om et maksimalt fosforoverskud.

Fosforoverskuddet på arealerne ved den ansøgte drift er på 4,7 kg P/ha/år, og overholder beskyttelsesniveauet i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³.

³ Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra husdyrbrugets arealer, vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke et Natura 2000 vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ca. 82 ha af arealerne er (svarende til ca. 47 %) er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det gennemsnitlige dyretryk på arealerne er 1,7 DE/ha, hvilket medfører en gennemsnitlig nitratudvaskning til grundvandsmagasinet på 50 mg nitrat/l. Denne udvaskning er lavere end den udvaskning der kan beregnes såfremt arealerne blev drevet som et plantebrug (52 mg nitrat/l). Dermed er der ingen væsentlig udvaskning fra udbringningen af husdyrgødning, og det vurderes derfor at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau i forhold til grundvand er overholdt.

Der indgår ikke aftalearealer i ansøgningen, og alle arealerne er beliggende i Horsens Kommune.

1.4 Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure

Horsens Kommune har i perioden 1. oktober 2015 til 22. oktober 2015 foretaget en offentlig forannoncering på kommunens hjemmeside om, at Horsens Kommune har modtaget ansøgningen om godkendelse på Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, og at man ved henvendelse til kommunen, kunne få tilsendt materialet, som danner baggrund for revurderingen, og ligeledes havde mulighed for at få tilsendt et udkast til afgørelse når dette foreligger.

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med forannonceringen.

Der er i perioden 30. november 2015 til 18. januar 2016 foretaget en høring af naboer og øvrige parter i overensstemmelse med reglerne §§ 55 og 56 i husdyrbrugsloven og i forvaltningsloven.

Som udgangspunkt for afgrænsning af høringen, blev anvendt en beregnet teoretisk konsekvensafstand, som skal anvendes, jf. afgørelse i Natur og Miljøklagenævnet. For anlægget på Stenkærvej 8 er afstanden beregnet til ca. 232 meter (målt fra nærmeste stald).

Følgende naboer og parter har modtaget et høringsbrev:

Navn	Adresse	Postadresse
Henrik Brunhøj Andersen	Stenbjergvej 2	8752 Østbirk
Henrik Karup Jensen	Stenkærvej 17	8752 Østbirk
Finn Sørensen	Stenkærvej 19	8752 Østbirk
Urup Holding A/S	Stenkærvej 9	8752 Østbirk
Dan Brockdorff	Stenkærvej 7	8752 Østbirk
Peter Hüttel	Stenbjergvej 14	8752 Østbirk
Rene Petersen	Stenbjergvej 5	8752 Østbirk
Michella Loa Rohde Skeldahl	Østbirkvej 46	8752 Østbirk
Henrik Brunhøj Andersen	Stenbjergvej 2	8752 Østbirk
Claus Baagøe	Torpvej 74	8700 Horsens
Hans Skovsgaard	Torpvej 38	8700 Horsens
Hans Jensen	Lundumskovvej 4	8700 Horsens

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med nabohøringen.

1.5 Vilkår for godkendelsen

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte produktion i henhold til gældende regler i husdyrbrugloven. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold) samt de dertilhørende beregninger. Godkendelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, matr.nr. 6a, Urup Hgd., Østbirk, og arealer tilknyttet CVR nr. 28202490. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne godkendelse.
2. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
3. Godkendelsen omfatter følgende dyrehold:
 - 149 stk. årskøer, tung race (9.517 kg EKM), sengestald med spalter (198,67 DE)
 - 13 stk. årskøer, tung race (9.517 kg EKM), dybstrøelse (hele arealet) (17,33 DE)
 - 34 stk. småkalve (0-5 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) (8,90 DE)
 - 84 stk. tyrekalve (40-70 kg), dybstrøelse (hele arealet) (1,65 DE)
 - 63 stk. kvier (5-14 mdr.), sengestald med spalter (22,94 DE)
 - 86 stk. kvier (14-26 mdr.), sengestald med spalter (45,78 DE)
 - 7 stk. kvier (26-27 mdr.), dybstrøelse (hele arealet) (4,46 DE)
 - Det samlede dyrehold er i alt svarende til 299,72 dyreenheder (DE) pr. år.

Dyrene skal gå i de staldsystemer som fremgår af vilkåret. Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 594 af 4. maj 2015, bilag 1.

4. Der må være afvigelser i produktionsstørrelsen indenfor de enkelte dyregrupper (årskøer og kvier) på op til 5 %, så længe det samlede tilladte maksimale antal DE ikke overskrides.
5. Kvierne skal være udegående minimum 5 måneder om året. Dette skal kunne dokumenteres ved logbog over, hvornår dyrene flyttes ud og ind, logbogen skal gemmes i 5 år.
6. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er påbegyndt udnyttet inden 3 år fra den er meddelt.

Anlæg

7. Der kan etableres en ny stald til køer og kvier på ca. 1700 m² (bygning 4) med en højde på ca. 11 meter. Stalden skal placeres som vist på bilag 7.1.

Stalden skal indrettes som sengestald med spalter (rundskyl) og skraber, og opfylde følgende krav:

- a) Der skal hver dag foretages skrabbinger hver fjerde time (6 gange i døgnet).
- b) Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.
- c) Skraberens skal være forsynet med timer.
- d) Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- e) Enhver form for driftsstop af mere end 48 timers varighed skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

- f) Ved driftsstop der har en varighed af mere end 2 uger, skal der gøres tiltag, som sikrer en fortsat lav ammoniakemission, f.eks. manuel skrabning af gangarealerne.
- g) Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
8. Der kan etableres en ny stald til kvier på ca. 350 m² (bygning 3) med en højde på ca. 5,5 meter. Stalden skal placeres som vist på bilag 7.1.
- Stalden skal indrettes som sengestald med spalter (rundskyl) og skraber, og opfylde følgende krav:
- a) Der skal hver dag foretages skrabninger hver fjerde time (6 gange i døgnet).
- b) Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.
- c) Skraberer skal være forsynet med timer.
- d) Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- e) Enhver form for driftsstop af mere end 48 timers varighed skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- f) Ved driftsstop der har en varighed af mere end 2 uger, skal der gøres tiltag, som sikrer en fortsat lav ammoniakemission, f.eks. manuel skrabning af gangarealerne.
- g) Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
9. Gyllebeholderen med kapacitet på 2.040 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendig skørt. Idet overdækningen er anvendt som et virkemiddel i forbindelse med opnåelse af BAT for ammoniakemission, skal teltoverdækningen være etableret før den ansøgte udvidelse af dyreholdet foretages.
- a) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- b) Skader på teltoverdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal tilsynsmyndigheden straks underrettes herom.
- c) Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden, samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
10. Staldafsnit 6 (se bilag 7.1) skal i forbindelse med udvidelsen senest tages ud af drift i 2019, således at der ikke længere holdes dyr i bygningen.
11. Staldafsnit 1 (se bilag 7.1) skal bruges som velfærds- og kælvstald, og antallet af dyr i stalden må maksimalt udgøre 13 årskøer og 7 kvier (26-27 mdr.). Dette kan kontrolleres i gødningsregnskabet, idet staldsystemet udgør dybstrøelse, og de øvrige køer og kvier går på spaltegulv.
12. Staldafsnit 5 (se bilag 7.1) skal ændres til dybstrøelsesstald til småkalve og tyrekalve.
13. Projektet skal forud for etableringen gennemgås af en energikonsulent, således at det samlede anlæg optimeres ud fra et energimæssigt synspunkt. Resultatet af gennemgangen skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

14. Forud for udvidelsen skal der ved Natur og Miljø, Horsens Kommune søges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra anlægget, således at det sikrer, at afledningen af vand til dræn/overfladereipient bringes ned på et niveau, der er i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan. Alternativt skal der søges om tilladelse til nedsivning af tagvand og overfladevand på ejendommens arealer.
15. Forud for udvidelsen skal det sikres, at Lundum Vandværk kan levere den ønskede vandmængde.
16. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
17. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

18. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 17 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
19. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund der er uigennemtrængelig for de stoffer der tankes. Arealet skal være indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning via sandfang og benzin- og olieudskiller til spildevandskloak. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingsbassiner, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.

20. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.

21. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal der på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

22. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal virksomheden udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene formindskes i tilstrækkelig grad.

23. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
- Alle olietanke skal tømmes
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

24. Der skal inden den 20. januar 2019 udarbejdes en beredskabsplan, som sendes i kopi til tilsynsmyndigheden (Natur- og miljøafdelingen, Horsens Kommune). Beredskabsplanen skal indeholde oplysninger om procedurer som, beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe, begrænse uheld, og indeholde oplysninger om hvilke personer der skal alarmeres, og hvordan. Den skal indeholde relevante kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænforhold og en opgørelse over materiel der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være udarbejdet på et sprog de ansatte forstår.

25. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Natur- og miljøafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

Egenkontrol

26. Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt. Kommunen skal straks underrettes såfremt et vilkår i denne godkendelse ikke kan overholdes. Samtidig skal landbruget straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkåret igen overholdes.

27. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktionsanlægget svarende til det der er be-

skrevet i redegørelsen. Der skal som minimum kunne fremlægges dokumentation for følgende:

- Årlig opgørelse af vandforbrug
- Årlig opgørelse af energiforbrug

28. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktionens størrelse. Til dokumentation for produktionsomfang, skal der på tilsynsmyndighedens forlangende og ved miljøtilsyn forevises opgørelser for solgte dyr/slagteriefregninger og en årlig beregning af produktionen jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1. Dokumentationen skal opbevares i mindst 3 år.

29. Husdyrbruget skal føre kontrol med at de udbragte mængder af husdyrgødning og at driften af arealerne er indenfor godkendelsens rammer. Til dokumentation for dette skal markplaner/gødningsregnskaber på tilsynsmyndighedens forlangende og ved miljøtilsyn forevises. Dokumentationen skal opbevares i mindst 3 år.

Arealer

30. Der må udbringes husdyrgødning på bedriftens 173,99 ha udbringningsarealer (ejede og forpagtede) med et dyretryk på 1,7 DE/ha, svarende til 295,52 DE (29.341 kg N) pr. planår (1/8-31/7). Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

31. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til ca. 4 DE ved afgræsning på arealer uden for udbringningsarealet. Der skal ved tilsyn på forlangende kunne redegøres for dette.

1.6 Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugsloven.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes før der er givet byggetilladelse fra kommunen.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Godkendelsen fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og byggelovgivningen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.

Affaldsbekendtgørelsen⁴. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

Miljøbeskyttelseslovens⁵ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugsloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

1.7 Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed

Ansøgers tekst

Godkendelsen forventes at kunne tages i brug, når de fornødne tilladelser er meddelt.

Der søges dog om tre års udnyttelsesfrist for godkendelsen, så der er mulighed for at fordele byggeriet over en passende periode, og der er tid til at opformere egen besætning.

Kommunens tekst

I henhold til husdyrbrugslovens § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år fra meddelelses dato.

Loven giver dog mulighed for en længere tidsfrist, hvis godkendelsen omfatter planlagte udvidelser eller ændringer. I så fald bør fristen til at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige 5 år fra godkendelsens meddelelse.

Der er ansøgt om en forlængelse af udnyttelsesfristen på 3 år, og for at kunne vurdere om der kan gives en længere tidsfrist, skal ansøgningens oplysninger om de planlagte udvidelser være tilstrækkelige til, at forholdene kan vurderes, og der kan fastsættes de nødvendige vilkår.

Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Bygge- og anlægsarbejdet bør færdiggøres indenfor en rimelig tidsfrist derefter. Det er oplyst at godkendelsen forventes at tages i brug, når de fornødne tilladelser er meddelt.

Ansøger ønsker dog selv at opformere egen besætning, frem for at skulle købe nye dyr, hvorfor der skal bruges længere tid til at få produktionen op på fuld drift. Det er derfor kommunens vurdering at der kan tillades en længere udnyttelsesfrist, således at der gives 3 år til at udnytte godkendelsen.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

1.8 Revurdering

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40, jf. husdyrbrugslovens § 41, stk. 2 skal godkendelser omfattet af § 12 i husdyrbrugsloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbrugslovens § 41, stk. 3.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Den kommende revurdering forventes gennemført senest den 20. januar 2024.

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og management samt beregning af BAT

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer, og der bruges korte koder for staldafsnit samt for kombinationer af dyretype og staldsystem.

Ansøgers tekst

Tabellerne herunder er fra PDF ansøgningen. De forskellige stalde ses af bilag 7.1.

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen				
Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.				
Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	112	149,33
		Ansøgt	149	198,67
KvKs01	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Bindestald med grebning	Nudrift	90	43,59
		Ansøgt	0	0,00
KvUt01	Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagting 440 kg), Bindestald med grebning	Nudrift	55	14,74
		Ansøgt	0	0,00
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	30	8,11
		Ansøgt	34	8,90
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	110	6,47
		Ansøgt	84	1,65
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	8	10,67
		Ansøgt	13	17,33
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	7	4,46
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	149	68,72

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årsso*	Antal DE	
						Ind	Ud			
Staldafsnit 2	Nej	KvMa08	Nudrift	112	0			9517,00	149,33	
			Ansøgt	122	0			9517,00	162,67	
Staldafsnit 5	Ja	KvKs01	Nudrift	90	0	6,00	28,00		43,59	
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00	
		KvUt01	Nudrift	55	30	220,00	450,00		14,74	
			Ansøgt	0	0	220,00	440,00		0,00	
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00	
			Ansøgt	34	0	0,00	5,00		8,90	
KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00			
	Ansøgt	84	10	40,00	70,00		1,65			
Staldafsnit 6	Nej	KvTk01	Nudrift	55	20	130,00	220,00		3,24	
			Ansøgt	0	0	40,00	220,00		0,00	
Staldafsnit 1	Nej	KvMa09	Nudrift	8	0			9517,00	10,67	
			Ansøgt	0	0			9517,00	0,00	
		KvSm01	Nudrift	30	0	0,00	6,00		8,11	
			Ansøgt	0	0	0,00	6,00		0,00	
		KvTk01	Nudrift	55	10	40,00	130,00		3,24	
			Ansøgt	0	0	40,00	220,00		0,00	
		KvMa09	Nudrift	0	0				9517,00	0,00
			Ansøgt	13	0				9517,00	17,33
KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00			
	Ansøgt	7	0	26,00	27,00		4,46			
Staldafsnit 3	Nej	KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00	
			Ansøgt	63	0	5,00	14,00		22,94	
Staldafsnit 4	Nej	KvMa08	Nudrift	0	0			9517,00	0,00	
			Ansøgt	27	0			9517,00	36,00	
		KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00	
			Ansøgt	86	0	14,00	26,00		45,78	
Sum			Nudrift						232,91	
			Ansøgt						299,72	
Ændring alle produktioner:								66,81		

Af nedenstående tabel ses det, at kvierne fra malkekvægsbesætningen er udegående en del af året indenfor udbringningsarealet. Dette er brugt som virkemiddel i forhold til lugt og maksimalt dyretryk på arealerne, hvorfor der er ikke stillet vilkår vedr. dette.

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	Mdr. udegående uden for udbringningsareal	Mdr. udegående inden for udbringningsareal
Staldafsnit 5	KvKs01	Nudrift	0	5
		Ansøgt	0	0
Staldafsnit 1	KvKs09	Nudrift	0	0
		Ansøgt	1	4
Staldafsnit 3	KvKs08	Nudrift	0	0
		Ansøgt	0	5
Staldafsnit 4	KvKs08	Nudrift	0	0
		Ansøgt	1	4

Management

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører op-

timalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

Der findes ingen EU standarder om BAT vedr. management.

I henhold til EU's BREFF dokument for svine- og fjerkræproduktioner af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- Ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Foderplaner følges løbende for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderet sammensætning og kvalitet.
- Beredskabsplanen, der bl.a. beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld, vil blive udarbejdet
- Der foretages løbende service på malkeanlæg.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikre korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Sprøjteudstyr kontrolleres for utætheder forud for brug.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholdere uden fast overdækning
- Der føres sprøjtejournal.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med kommunen om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan / gødningsregnskab. Herved dokumenteres husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark

Staldindretning lever i øvrigt op til produktions- og miljøstandarderne i kvalitetsprogrammet "Ar-lagården".

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Rengøring og desinficering

Malkestalden vaskes efter hver malkning.

Bedst tilgængelige staldteknologi

Der bygges en ny stald til køer og kvier, der består af en sengestald med spalter (runds kyl), og ligeledes består den eksisterende kostald også af en sengestald med spalter (runds kyl), mens de eksisterende stalde til kalve og ungdyr består af bindestald og dybstrøelsesstalde.

I alle staldafsnit med sengestald med spalter (runds kyl) vil der være robotskraber, som sikrer 25 % ammoniakreduktion i forhold til en stald uden skraber.

Ved den store gyllebeholder etableres teltoverdækning, som sikrer en halvering af ammoniakemissionen fra dette lager.

Bedst tilgængelige foderteknologi

Det er ikke valgt at regulere indholdet af næringsstoffer i foderet for at reducere ammoniakfordampningen, da det vurderes som usikkert hvilken effekt reduceret næringsstof vil få af betydning på mælkeydelsen. Desuden lever bedriften op til det vejledende BAT niveau og yderligere tiltag vil blot påføre unødigt høje udgifter til bedriften uden en særlig høj virkning i forhold til ammoniakemissionen.

Staldafsnit

Kommunens vurdering

Kommunen skal på baggrund af ansøgningen foretage en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT) og herefter stille nødvendige og relevante vilkår til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Det følger af Natur og Miljøklagenævnets praksis, at kommunen i sin vurdering skal anvende Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)". Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2010 ved vurderingen af, om det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Vejledningen anviser en metode til fastsættelse af en ammoniakemissionsgrænseværdi for husdyrbrugets samlede anlæg.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der, ifølge vejledningen, udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

Da emissionsgrænseværdien er beregnet på baggrund af størrelsen af husdyrproduktionen, samt anvendelse af stalddtype, stilles der vilkår til dette.

Horsens Kommune har derudover valgt at tilføje et vilkår vedr. sammensætningen af husdyrproduktionen, da ansøger har ønsket et fleksibelt vilkår, således at antallet af årskøer og kvier kan variere med +/- 5 %. Variationen må dog ikke være så stor, at det samlede dyrehold overskrider de tilladte dyreenheder (DE). Der er tidligere lavet scenarieberegninger i husdyrgodkendelse for en ændret produktion på hhv. +/- 5 % årskøer og +/- 5 % kvier, der bl.a. viser lugt og ammoniakemissionen fortsat overholder de generelle krav.

Ammoniak

Der bygges nye stalde til kvier og årskøer, hvoraf staldsystemet udgør sengestald med spaltegulv (rundskyl) og skraber. Derudover renoveres staldafsnit 5 fra bindestald til kvier og tyre til dybstrøelsesstald til småkalve. I de øvrige stalde fortsætter produktionen uændret.

Ansøgers konsulent har beregnet og fastsat et samlet BAT emissionsniveau for hele anlægget på 1.954 kg N årligt fra stald og lager (se bilag 7.3 for selve beregningen).

Den faktiske ammoniakemission fra anlæggene er jf. ansøgningen beregnet til 1.959 kg N årligt fra stald og lager, hvilket er 5 kg N mere end det beregnede BAT niveau.

For at opfylde det beregnede emissionsniveau, er der anvendt følgende virkemidler:

- Skraber i alle staldafsnit med sengestalde og spalter
- Overdækning af eksisterende gyllebeholder på 2.040 m³

Der er stillet vilkår til de anvendte virkemidler.

Den faktiske ammoniakemission er lidt højere end den beregnede, men da tallet er meget lavt og kun udgør 0,25 % af den samlede ammoniakemission, vurderes det at være af underordnet betydning, og ikke proportionelt at kræve yderligere tiltag for at begrænse ammoniakemissionen. Horsens Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrbrugslovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

Fosfor

Da Miljøstyrelsen ikke har fastlagt vejledende BAT standardvilkår med hensyn til fosfor for kvæg, er det ikke muligt at beregne et BAT niveau.

Miljøstyrelsen har vurderet, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger. Dette skyldes bl.a. at foderets indhold af fosfor overstiger koens fysiologiske behov på trods af, at der ikke tilføres mineralsk fosfor til foderet. Fodermidlerne indeholder nemlig et naturligt højt indhold af fosfor, hvilket derfor i mange tilfælde vil begrænse mulighederne for at optimere fosfortildelingen i praksis.

Det er naturligvis muligt at foretage foderanalyser for fosfor, der giver mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosfor, betyder at der skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Der vil derfor formentligt alligevel blive tildelt mere fosfor end koen reelt har brug for.

Det vurderes på baggrund heraf, at BAT med hensyn til fosfor i kvægbesætninger, er den gængse sammensætning af foderet repræsenteret ved de normale husdyrgodkendelse.dk anvender til beregning af fosforindholdet i foderet.

Det er Horsens Kommunes vurdering på baggrund af ansøgers beskrivelse samt ovenstående, at ansøger anvender bedst tilgængelige teknik indenfor staldindretning, idet det beregnede emissionskrav, jf. Miljøstyrelsens opgørelsesmetode er overholdt. Det vurderes også, at der anvendes BAT indenfor management og foder.

2.2 Lokalisering og faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøgers tekst

I henhold til husdyrlovens §§ 6 og 8 må staldanlæg ikke etableres inden for de afstande som fremgår af tabellen nedenfor.

Generelle afstandskrav vedr. staldanlæg		Overholdt ja/nej
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	Ja, >200 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ja, >200 m
Vandløb	15 m	Ja, >200 m
Dræn	15 m	Ja
Søer	15 m	Ja, ca. 140 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ja, ca. 55 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Ja, >200 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ja, ca. 75 m
Afstandskravet gælder ikke ensilageopbevaringsanlæg		
Naboskel	30m	Ja, ca. 75 m
Nabobeboelse	50 m	Ja, ca. 75 m
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50 m	Ja, >1000 m

Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ja, ca.1000 m
--	------	---------------

Nyt byggeri overholder alle generelle afstandskrav.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer – afstandskrav

De nærmeste naboer er Stenkærvej 17 og 19. Afstanden fra de to naboboliger til nærmeste staldafsnit er henholdsvis ca. 40 og ca. 46 m. Der er jf. ovenstående tabel et afstandskrav i husdyrgødningsbekendtgørelsen på 50 m til nærmeste nabobeboelse. Afstandskravet træder kun i kraft hvis der er tale om etablering, udvidelse/ændring af eksisterende dyrehold som medfører forøget forurening. Staldafsnit 1 ligger mindre end 50 m fra Stenkærvej 17, og staldafsnit 5, ligger mindre end 50 m fra Stenkærvej 19. Beregninger i IT-ansøgningen viser, at såvel lugt- som ammoniakemission reduceres fra de to staldafsnit, hvorfor afstandskravet ikke er gældende.

På sigt er det planen at udbygge ejendommen mod SSV. Her er det planen, at det ansøgte dyrehold i staldafsnit 1 vil blive flyttet til nye staldafsnit længere væk fra naboer.

Kommunens vurdering

Se tabel i ovenstående afsnit, for oplysninger om afstande til nærmeste omgivelser (i relation til de faste afstandskrav der er i husdyrbrugslovens § 6 og § 8). Det ses af tabellen at gældende afstandskrav er overholdt for den ønskede placering af de nye anlæg.

For det eksisterende anlæg er afstandskravet til nærmeste nabobeboelse på 50 meter ikke overholdt for staldafsnit 1, 5 og 6, hvilket betyder at evt. udvidelser eller ændringer i disse staldafsnit ikke må medføre forøget forurening, jf. § 6 i husdyrbrugsloven. Ansøger har derfor valgt at staldafsnit 6 skal tages ud af drift, mens staldafsnit 5 skal ændres fra bindestald til dybstrøelse og kun skal bruges til småkalve frem for ungdyr. Derudover ændres staldafsnit 1 til velfærdsafdeling med sygebokse og kælvningsbokse. Ændringerne i de tre staldafsnit medfører at såvel lugtgener som ammoniakfordampning vil blive minimeret, jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk, og kriteriet om ikke at øge forureningen fra de tre staldafsnit er dermed overholdt. Der vil blive stillet vilkår vedr. dette.

Der er i 2011 indført nye afstandskrav i forhold til gyllebeholdere. Der skal fremadrettet være mere end 100 meter til nærmeste sø eller vandløb. Kan dette ikke overholdes, skal der etableres alarm på beholderen. Er arealet derudover skrånende mere end 6 grader, skal der også etableres en gyllebarriere.

Ejendommens gyllebeholdere ligger ikke i risikoområde, og der er ikke krav om alarm, beholderbarriere eller terrænændring, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19.

Det vurderes at alle gældende afstandskrav er overholdt ved den fremtidige indretning af ejendommen.

2.2.1 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Stenkærvej 8 ligger i Horsens Kommune i det åbne land ca. 2 km SØ for Østbirk. Området er i kommuneplanen beskrevet som bl.a. særligt værdifuldt landbrugsområde. Området er ret kuperet og med læhegn og mindre skovområder. Sattrup Mose ligger ca. 300 m NØ for anlægget.

Landskabelig udpegning	Sammenfald med byggefelt
Natur områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Bevaringsværdigt landskab / Større uforstyrrede landskaber	Ja
Specifik geologisk bevaringsværdi	Ja
Værdifulde kulturmiljøer	Ja
Kirkeomgivelser	Nej
Kystnærhedszonen	Nej
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Ja (uønsket skovrejsning)
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og å-beskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Store områder i kommunen indgår i kommuneplanen som bevaringsværdigt landskab, og det gælder også Stenkærvej 8. Det ansøgte byggeri ligger i tæt tilknytning til de eksisterende bygninger og vil blive opført i samme materialer som disse. Det vurderes, at eksisterende bygninger samt eksisterende plantning langs Østbirkvej og Stenbjergvej medvirker til, at det ansøgte byggeri ikke vil have en væsentlig landskabelig påvirkning.

Specifik geologisk bevaringsværdi er i kommuneplanen beskrevet således: *"Nationale Geologiske Interesseområder: Det Midtjyske Søhøjland"*. Værdifulde kulturmiljøer er i kommuneplanen beskrevet således: *"Urup Hovedgård, Julianelyst og Urup Mølle, Agrare miljøer før 1800, Hovedgård"*. Der vurderes, at projektet ikke har en nævneværdig påvirkning på disse områder.

Derudover er der ikke sammenfald mellem byggefelt og de landskabelige udpegninger listet i vejledning til udarbejdelse af miljøgodkendelser.

Der er endvidere ikke registreret overpløjede gravhøje på lokaliteten i henhold til www.dkconline.dk

Beskrivelse af anlægget

I nedenstående skema ses grundplan, højder samt materialer for nye og eksisterende bygninger.

	Grundplan Ca.	Højde m	Taghældning	Materialer/farver
Staldafsnit 1	576 m ²	7	20	Eternit, stålplade og gardin, rødlig farve
Staldafsnit 2	1151 m ²	7	20	Eternit, stålplade og gardin,

				rødlig farve
Staldafsnit 3 (ny)	350 m ²	5,5	20	Eternit, stålplade og gardin, rødlig farve
Staldafsnit 4 (ny)	1700 m ²	11	20	Eternit, stålplade og gardin, rødlig farve
Staldafsnit 5	486 m ²	6	15	Eternit, mursten, rødlig farve
Gyllebeholder 1	450 m ³	3	-	Beton
Gyllebeholder 2	2.040 m ³	8	-	Beton
Møddingsplads	350 m ²	-	-	Beton

Alternative løsninger

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøansøgning har der ikke været overvejet alternative muligheder, da der er tale om en beskeden udvidelse med udgangspunkt i fortsat at anvende eksisterende anlæg, og med fokus på at leve op til nuværende og kommende dyrevelfærdsregler.

Derudover er placeringen af de nye stalde valgt i forhold til naboerne samt en evt. senere udvidelse af produktionen, hvor der skal udbygges mod SSV. Dette vil bl.a. indebære, at det ansøgte dyrehold i staldafsnit 1 vil blive flyttet til nye staldafsnit længere væk fra naboer.

Kommunens vurdering

Anlægget placeres i landzone i et område, der i kommuneplanen er udlagt til særligt værdifuldt landbrugsområde (se figur nedenfor), som er områder, der i størst mulig omfang skal friholdes for andre aktiviteter, der kan hindre landbrugserhvervets udviklingsmuligheder.

Figur 1. Afgrænsning af område i kommuneplanen, som er udlagt til særligt værdifuldt landbrugsområde (de markerede brune områder). (Copyright Horsens Kommune, GST, COWI og Miljøministeriet).

Beskrivelse af landskabet

Bygningsanlægget på ejendommen Stenkærvej 8 ligger placeret ud til Stenkærvej, kun adskilt

fra vejen af en buskbevoksning, knap 4 km nord for Gedved, godt 2 km sydøst for Østbirk og godt 1 km nordøst for landsbyen Lundum. Bebyggelsen er øst for anlægget en blanding af spredte landbrugs- og beboelsesejendomme og mod vest ligger Urup Hovedgård (Julianelyst), som næsten eneste bebyggelse til den side.

Landskabet kan karakteriseres som småbakket og åbent og har geologisk bevaringsværdi. Fra Stenkærvej 8 og mod nordøst er terrænet relativt fladt, hvorimod det stiger mod syd, sydvest og sydøst og bølgler op og ned i et mere varieret landskab. Landskabet er præget af intensivt dyrkede marker adskilt af især nordsyd gående levende hegn og mindre skovområder. Skovområdet mod nord omkring Sattrup Mose og Urup Bæk mod vest med dens bevoksning er også markante landskabselementer i området. I tilknytning til disse 2 områder ligger der flere beskyttede naturområder så som enge, overdrev og moser. Urup Bæk adskiller desuden landskabet mod øst, der er opdelt i mindre marklodder fra herregårdslandskabet ved Julianelyst mod vest med de markant større ubrudte dyrkningsflader.

I kommuneplanen er landskabet udpeget som bevaringsværdigt, som betyder, at det som hovedregel skal friholdes for byggeri og anlæg, som ikke er samfundsmæssigt nødvendigt. Ejendommen ligger også i område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø, idet den ligger inden for Lundum Kirkes fjernomgivelse. Dette område er en del af et større værdifuldt kulturmiljø, begyndende med Lundum Landsby i syd over Lundum Kirkes omgivelser, Urup Hovedgård og til et område nord her for med oldtidsmiljø med gravhøje.

Eksisterende og nyt anlæg

Den ældste eksisterende bygning på ejendommen, opført i bindingsværk, er fra 1850 og anvendes i dag til bl.a. garage. Siden da er husdyrproduktionen og dermed bygningsmassen gradvis forøget mod nordvest med produktionsbygninger og tekniske anlæg. Ejendommens bygningsmasse udgør en samlet enhed, idet de enkelte bygninger er opført i nær tilknytning til hinanden. Den sidst opførte bygning er en kostald fra 1999. Bygningerne ligger fortrinsvis placeret sydvest – nordøst med gavlene mod Stenkærvej, indbefattet den ansøgte ungdyrstald og ko- og ungdyrstald, som er en udvidelse/tilbygning til eksisterende kostald. Et nyt ensilageopbevaringslager etableres som en udvidelse til eksisterende lager, mellem dette og eksisterende gyllebeholder. Denne gyllebeholder etableres der teltoverdækning på.

Ejendommens eksisterende produktionsbygninger fremstår alle i grå og røde farvetoner, hvor gavle og sokler/sider er opført med rødmaledede stålplader og tagene er beklædt med grå eternitplader. De nye bygningsanlæg opføres i tilsvarende materialer og farver, som i øvrigt er almindeligt anvendt til landbrugsbyggeri. Den nye ungdyrstald, som opføres i forlængelse/som en udvidelse af eksisterende stalde bliver 5,5 m høj og er dermed lavere end eksisterende stalde, som er henholdsvis 6 m og 7 m høje. Den nye ko- og ungdyrstald, som opføres i forlængelse af eksisterende kostald bliver med sine 1.700 m² og 11 meters højde den markant største og højeste af ejendommens bygninger. Gyllebeholderen med teltoverdækning umiddelbart øst her for får en højde på 8 m.

Vurdering af landskabelig placering

De nye produktionsbygninger opføres som en udvidelse/forlængelse af eksisterende staldanlæg yderst mod sydvest i bygningsmassen. Den udvidede og forlængede ungdyr- kostald bliver en lang og også forholdsvis høj bygning, men da den ligger relativt lavt i terrænet og er placeret parallelt med højdekurverne betyder det, sammenholdt med at ejendommens bygninger ligger samlet, samt at materialer og farver er overvejende ensartede, at der er gjort det bedst mulige for at udvidelsen kan indpasse sig på den mest hensigtsmæssige måde i landskabet.

Det vurderes ikke, at de kulturhistoriske værdier i området vil blive påvirket af den nye bebyg-

gelse. Således vil hverken eksisterende eller ny bebyggelse kunne ses fra Lundum Kirke.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier ved udvidelsen på Stenkærvej 8.

2.3 Energi og vandforbrug

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres i dette afsnit rede for husdyrbrugets energiforbrug (nuværende og forventet).

Ansøgers tekst

Energiforbrug på anlæg

På ejendommen anvendes bl.a. energi i forbindelse med malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, skrabe anlæg samt belysning.

Energikilder	Energi forbrug Nuværende drift*	Forventet energiforbrug Ansøgt drift**
Årligt Elforbrug	74.200 kWh	90.000 kWh
Årligt forbrug af dieselolie	20.600 l	22.000 l

* Data vedr. forbruget i nuværende drift er hentet fra årsregnskabet. Privat forbrug indgår ikke i det totale el-forbrug.

** Forbruget er skønnet ud fra det nuværende forbrug.

Energiteknologi på anlæg

Der er ingen europæiske standarder for BAT (energi) vedr. kvæg.

På ejendommen anvendes bl.a. energi i forbindelse med malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, skrabe anlæg samt belysning.

Elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

Ventilation

Staldene er naturligt ventilerede, med undtagelse af staldafsnit 5, hvor der er ventilationsanlæg, og forbruget af energi til ventilationsanlæg er derfor minimal.

Malkesystem

Der anvendes et integreret system til mælkekøling / opvarmning af drikkevand, således at vandforbruget er minimeret og energiudnyttelsen er maksimeret.

Lys

Der er natsænkning på belysning i staldene.

Det vurderes at den ansøgte produktion på baggrund af ovenstående tiltag lever op til kravet om BAT.

Kommunens vurdering

I forhold til BAT og energi gælder det om at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige sikre at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel malkean-

læg – løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt, samt at eventuel overskudsvarme udnyttes andre steder på anlægget.

Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på energibesparende egenskaber. Der er stillet vilkår om registrering af energiforbruget.

Idet udvidelse af produktionen skal ske i hhv. nye og eksisterende anlæg, kan det være fornuftigt at foretaget en energigennemgang af ejendommen, da der kan være områder med energibesparelser, som endnu ikke er overvejet. Der er stillet vilkår vedr. dette.

Ud fra ovenstående beskrivelse og med de stillede vilkår, vurderer Horsens Kommune, at der anvendes BAT indenfor energiforbrug.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug (nuværende og forventet)

Ansøgers tekst

Vandforbrug på anlæg

Stenkærvej 8 er tilsluttet Lundum Vandværk. Seneste års målte forbrug (ekskl. privat forbrug) er 5.700 m³, som er skønsomt fordelt til de formål, der er angivet i tabellen nedenfor.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af drikkevand	5200 m ³	6000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af malkestald mv.	400 m ³	500 m ³
Vand til markvanding	0 m ³	0 m ³
Vand til øvrigt formål	100 m ³	100 m ³

Forbruget i ansøgt drift er skønnet ud fra det nuværende forbrug samt normtal.

Vandteknologi på anlæg

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Der findes heller ingen europæiske standarder vedr. vandbesparende foranstaltninger på kvægbrug.

På ejendommen er der foretaget følgende tiltag til reduktion af vandforbruget:

Malkesystem og drikkevand

Der anvendes et integreret system til mælkekøling / opvarmning af drikkevand, således at vandforbruget er minimeret og energiudnyttelsen er maksimeret.

Øvrige

Vandforbruget registreres.

Det vurderes at den ansøgte produktion på baggrund af ovenstående tiltag lever op til kravet om BAT.

Kommunens vurdering

Ejendommen forsynes med vand fra Lundum Vandværk. Der gøres opmærksom på, at vandværket skal kontaktes vedr. et øget vandforbrug.

I forhold til BAT og vand gælder det om at arbejde på at reducere vandforbruget på anlægget, ved f.eks. at genbruge vand fra mælkekøling til drikkevand, samt hurtig detektering og reparation af lækager. Endvidere betragtes det som BAT at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere f.eks. lækager. Der stilles vilkår om årlig opgørelse af vandforbrug.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beskrivelse fra ansøger, samt det stillede vilkår, at ansøger har indrettet sig og forholdt sig til mulighederne for at reducere vandforbruget. Det vurderes at vandforsyningen er indrettet således at kravet om anvendelse af BAT er overholdt.

2.4 Gener

2.4.1 Lugt

Der gøres i dette afsnit rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Ansøgers tekst

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, hygiejne i stalden samt opbevaring.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i husdyrgodkendelse.dk beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer - lugtberegning

Stenkærvej 17 er nærmeste enkeltbolig, den er ikke noteret som landbrug og indgår derfor i lugtberegningen. Nærmeste samlede bebyggelse er Sattrup, som ligger i en afstand af ca. 1 km N for anlægget. Nærmeste by med byzone er Gedved, som ligger ca. 2 km Ø for anlægget.

Kumulation i forhold til lugtberegning

Ved beregning af geneafstanden vedr. lugt skal der indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter, såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE inden for en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE inden for en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

	0 andre ejendomme	1 anden ejendom	2 eller flere andre ejendomme
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter (nabobeboelse uden landbrugspligt)	X		

Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (samlet bebyggelse)	X		
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (byzone)	X		

Ved 0 andre ejendomme skal der ikke regnes med kumulation.

Ved 1 anden ejendom med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 10 %

Ved 2 eller flere andre ejendomme med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 20 %

Oplysninger om husdyrhold fra andre ejendomme er hentet fra CHR.

Oplysninger vedr. kumulation er lagt ind i it-systemet under anlægsoplysninger.

Resultatet af it-systemets lugtberegning

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Den vægtede gennemsnitsafstand kan ikke angives på et kort, men er en beregnet afstand, som skal være større end den korrigerede/ukorrigerede geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Tabeller for lugtgeneberegninger ses nedenfor, hvoraf det også ses at den ansøgte produktion efter udvidelsen overholder lugtgenekrav til naboer, samlet bebyggelse og byzone vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af ændringen/udvidelsen i form af lugt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Stenkærvej 17	0	FMK	17,66	17,78	17,66	17,78	54,65	Nej	Ja
+ Kirstinelunden 1	0	FMK	112,49	105,86	112,49	105,86	1.066,53	Ja	Ja
+ Gedved By, Tolstrup	0	FMK	200,10	188,31	200,10	188,31	2.276,86	Ja	Ja

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit**Enkeltbolig: Stenkærvej 17**

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Staldafsnit 1	54,65	Nej	Ja	Nej
Staldafsnit 5	83,18	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 6	89,56	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 2	98,07	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 3	102,57	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 4	153,40	Nej	Ja	Ja

Samlet bebyggelse: Kirstinelunden 1

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Staldafsnit 1	1.018,82	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 6	1.035,54	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 5	1.042,99	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 2	1.061,90	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 3	1.063,50	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 4	1.114,64	Nej	Ja	Ja

Byzone: Gedved By, Tolstrup

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Staldafsnit 6	2.199,44	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 5	2.226,31	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 1	2.267,80	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 2	2.275,24	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 3	2.288,72	Nej	Ja	Ja
Staldafsnit 4	2.297,62	Nej	Ja	Ja

Lugtemission fra produktioner - Ansøgt

Staldnavn	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugtemission fra produktion (LE)	Faktisk lugtemission fra produktion (OU)
Staldafsnit 2	KvMa08	122	0	73,20	0,00	2928,00	12444,00	0,00%	2928,00	12444,00
Staldafsnit 5	KvKs01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvUt01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvSm01	34	0	2,35	0,00	94,08	399,83	0,00%	94,08	399,83
	KvTk01	84	10	0,55	0,00	22,00	93,50	0,00%	22,00	93,50
Staldafsnit 6	KvTk01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 1	KvMa09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvSm01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvTk01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvMa09	13	0	7,80	0,00	312,00	1326,00	0,00%	312,00	1326,00
Staldafsnit 1	KvKs09	7	0	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs08	63	0	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 4	KvMa08	27	0	16,20	0,00	648,00	2754,00	0,00%	648,00	2754,00
	KvKs08	86	0	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
SUM		436	10	100,10	-	4004,08	17017,33	-	4004,08	17017,33

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 4004,08^{0,6} = 232,07$ meter

Lugtemission fra produktioner - Nudrift

Staldnavn	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugtemission fra produktion (LE)	Faktisk lugtemission fra produktion (OU)
Staldafsnit 2	KvMa08	112	0	67,20	0,00	2688,00	11424,00	0,00%	2688,00	11424,00
Staldafsnit 5	KvKs01	90	0	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvUt01	55	30	10,05	0,00	402,00	1708,50	0,00%	402,00	1708,50
	KvSm01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvTk01	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 6	KvTk01	55	20	3,50	0,00	140,00	595,00	0,00%	140,00	595,00
Staldafsnit 1	KvMa09	8	0	4,80	0,00	192,00	816,00	0,00%	192,00	816,00
	KvSm01	30	0	2,25	0,00	90,01	382,55	0,00%	90,01	382,55
	KvTk01	55	10	0,85	0,00	34,00	144,50	0,00%	34,00	144,50
	KvMa09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 1	KvKs09	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvKs08	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 4	KvMa08	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
Staldafsnit 4	KvKs08	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
SUM		405	60	88,65	-	3546,01	15070,55	-	3546,01	15070,55

Kommunens vurdering

Lugtens udbredelse i nærrområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odour units (OUE)/m³, i samlet bebyggelse 7 OUE/m³ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OUE/m³.

Da der ikke er husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en radius på 300 meter fra ejendommen, skal geneafstanden ikke justeres i forhold til lugtkumulationen.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 32 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Stenkærvej 17). Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Sattrup by, som ligger ca. 1,1 km væk. Der er ca. 2,2 km til nærmeste byzone, som er Gedved. Se i øvrigt også afsnittet beliggenhed og planmæssige forhold.

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der er i bilag 7.2 vist hvilket udgangspunkt der er anvendt i beregningerne. Det vurderes at placeringen af beregningspunkterne for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er korrekt.

Beregningerne foretaget herover viser, at lugtgenekriterierne er overholdt for alle tre kategorier (enkeltliggende beboelser, samlet bebyggelse og byzone).

Kommunen vurderer derfor på baggrund af beregningerne, at lugt fra staldene ikke forventes at give væsentlige gener for naboerne, men der er dog stillet vilkår, som sikrer at anlægget drives så lugtafgivelsen minimeres, og at kommunen såfremt der opstår lugtgener fra produktionen har mulighed for at håndhæve disse forhold.

2.4.2 Støj

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkluder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støjkluder

Der kan forekomme støj fra følgende kluder:

- Ventilationsanlæg (kun staldafsnit 5, øvrige staldafsnit har naturlig ventilation)
- Malkeanlæg
- Mælkekøling
- Højtryksrensere
- Traktordreven fuldfodervogn
- Aflæsning af foder
- Ensilering
- Traktordreven gyllepumpe
- Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)

Beskrivelse af driftsperiode og støjkludetiltag

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkluder på ejendommen.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkluder
Ventilationsanlæg	Staldafsnit 5	Efter behov	Mindre belægning i stalden i ansøgt drift end hidtil.
Malkeanlæg	Staldafsnit 1	Der malkes to gange dagligt, i alt ca. 5 timer. Udstyret er relativt støjsvagt og er placeret indendørs.	
Højtryksrensere	X		

Mælkekøling	Staldafsnit 1	Efter behov	
Traktordreven fuld-fodervogn		Anvendes 2 gange i døgnet	
Aflæsning af foder		Kortvarigt	Løst foder aftippes indendørs. Ingen indblæsning af foder.
Ensilering		4-5 årlige græsslæt maj-okt. Majshøst sept.-okt.	
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Håndtering af dybstrøelse		Der vil være periodisk støj ved læsning af dybstrøelse	
Transport til og fra ejendommen		Se afsnit vedr. transport Brugen af traktor er normalt begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetonet arbejde ved eksempelvis ensilering og forårsarbejde i marken	Transporterne søges begrænset til et minimum.

Der vil forekomme periodevis støj i forbindelse med transport af husdyrgødning, foder mv. Transport af husdyrgødning sker primært i forbindelse med udbringning i perioden marts-juni måned, men også på andre tidspunkter. Endvidere vil der være periodevis støj i forbindelse med ensilering/høst. Der vil i disse perioder være aktivitet udover normal daglig driftstid.

Kommunens vurdering

Imellem driftsbygningerne og de nærmeste nabobeboelser er afskærmende beplantning, hvilket vurderes at afhjælpe mod eventuelle støjgener.

En væsentlig støjkilde på ejendommen er støj fra landbrugsmaskiner, det er dog vurderet at støjen fra disse er begrænset mest muligt i forhold til naboerne, da maskinerne oftest bruges ved den del af anlægget, der er placeret længst væk fra naboerne. Der vil også kunne forekomme støj fra malkeanlægget, men det er vurderet at støjen fra dette er begrænset mest muligt med den beskrevne indretning. Derudover kommer der ikke nye støjkloder på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Der er dog stillet vilkår vedr. maksimalt støjniveau.

Det er desuden oplyst at de støjende aktiviteter, i det omfang det er muligt, vil blive lagt indenfor normal arbejdstid.

Horsens Kommune vurderer med baggrund i indretningen af anlægget, tiltag mod støjkloder, samt den afskærmende beplantning, at støj i forbindelse med udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Skulle der alligevel mod forventning opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, sikrer stillede vilkår at klage over støjgener kan undersøges.

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøgers tekst

Der er en enkelt udendørs lyskilde som angivet på anlægstegningen (se bilag 7.1). Lyset vil være tændt efter behov.

En lille procentdel af tagarealet på stalde er med ovenlysplader.

Flere staldafsnit er delvist åbne i siderne.

Lyset i staldene dæmpes om natten. Set i sammenhæng med skove og planter i nærområdet

Samlet set vurderes det, at der er begrænset fjernvirkning fra anlægget. Vurderingen bygger på, at der er tale om svag lysstyrke om natten, og at beplantninger i nærområdet delvist afskærmer anlægget.

Kommunens vurdering

Kvægstalde er typiske stalde med åbne sider, hvorfor belysning fra stalden i perioder vil kunne ses udenfor ejendommen, hvilket ansøger også beskriver ovenfor. Dette vil dog typisk foregå indenfor arbejdstiden, og ikke i de sene aften- og nattetimer. Derudover er der også afskærmende beplantning, der vil skærme mod belysningen fra ejendommen.

Det er oplyst at belysningen fra stalden i de sene aften- og nattetimer er dæmpet belysning, der ikke ville kunne ses på længere afstand, hvorfor stalden ikke vil lyse op om aftenen.

Den nye stald placeres længere væk fra de nærmeste beboelser i forhold til eksisterende anlæg, og derudover er placeringen af såvel ny som eksisterende stald placeret således at lysudfaldet fra siderne ikke vender direkte mod de nærmeste naboer, men ud mod markerne. Se nedenstående luffoto.

Figur 2. Anlæg på Stenkærvej 8. Lysudfald fra anlægget vil primært være mod øst og vest fra eksisterende og ny kostald.

Horsens Kommune vurderer med udgangspunkt i ansøgers beskrivelse samt ovenstående, at belsningen på ejendommen ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst

Generel beskrivelse skadedyr

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv.

Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderrester og -spild fjernes.

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af gener fra fluer

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der anvendes pt. Neporex, der bekæmper flueopformeringen allerede på larvestadiet.

Der holdes en høj hygiejnestandard i staldene.

Fluegener forebygges ved hyppig udmugning ved småkalvene.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Evt. forekomst af rotter anmeldes til Horsens Kommunes rottebekæmper, som foretager den nødvendige forebyggelse og bekæmpelse.

Kommunens vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, og der er ikke stillet særlige krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

For at der fortsat kan være en effektiv bekæmpelse af fluer i staldene er der stillet vilkår om fluebekæmpelse.

Der ændres ikke på ejendommen i en grad som vil medføre at produktionen flytter tættere på naboer, og derfor forventes der ikke øgede gener fra fluer og skadedyr i forhold til nudriften.

Horsens Kommune vurderer, at ud fra ansøgers beskrivelse af flue – og skadedyrsbekæmpelse, samt det stillede vilkår, at dette er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, således at der ikke opstår gener ved de omkringboende.

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst

I forbindelse med levering og håndtering af foder og halm samt ved transport kan der opstå støv.

Da ejendommen ligger ved asfalteret vej, vil der være minimale støvgener fra transport.

Forhold, som kan medvirke til støv, er at begrænset karakter og varighed.

Kommunens vurdering

Det forventes med den beskrevne indretning og håndtering af støvende aktiviteter, at støv fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige gener ved de nærmeste beboelser, idet der er afskærmende beplantning/bygninger imellem de steder der håndteres foder og nærmeste naboer. Derudover er anlægget indrettet således, at håndtering af foder, overvejende foretages indendørs.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige, og Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at

være nabo til et landbrug. Dette tolker kommunen således at der i perioder må accepteres gener som f.eks. støv, støj og lugt ved gylleudbringning.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.4.6 Transport

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transport samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Angivelserne er bedste skøn.

I skemaet nedenfor vises en oversigt over transporttyper og over antallet af vejtransporter i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter			
Tilskudsfoder, løsvare	20	20	0
Sækkevarer	10	10	0
Døde dyr	10	12	2
Brændstof (diesel)	10	10	0
Afhentning af mælk	183	183	0
Dyretransporter	12	12	0
Lastbiltransporter i alt	245	247	2
Traktortransporter			
Gylle, udbringning	110	140	30
Dybstrøelse	25	30	5
Ensiling	85	110	25
Traktortransporter i alt	220	280	60
Total	465	527	62

Bemærkninger vedr. transporter:

Det er forudsat, at ca. 45 % af gyllen kan udbringes, uden at der skal køres på offentlig vej. Den re-

sterende mængde er indregnet som traktortransporter med 25 m³ pr. læs.

Det er forudsat, at ca. 25 % af kørslerne ved ensilering ikke kommer på offentlig vej.

Antallet af årlige lastbiltransporter i ansøgt drift er anslået til 247, hvilket er næsten uændret. I gennemsnit vil der være knapt fem ugentlige lastbiltransporter.

Antallet af traktortransporter er anslået til 280, hvilket er 60 mere end i nudriften. Ændringen skyldes flere transporter ved ensilering og ved udbringning af husdyrgødning. Det er helt overvejende sæsonbetonede transporter.

Alt i alt er antallet af årlige transporter anslået til 527, hvilket gennemsnitligt svarer til 10 ugentlige transporter. Det er en stigning på 13 %.

Antallet af transporter internt på ejendommen (f.eks. med foder), forventes ikke at blive øget i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel sker ved indkørsel fra Stenkærvej, hvor der er gode oversigtsforhold ved udkørsel.

Udvidelse af produktionen på Stenkærvej 8 vil resultere i en øget transport af tung trafik til og fra ejendommen. Det forventes at der vil være ca. 527 transporter årligt, svarende til gennemsnitlig 10 transporter om ugen. Det er oplyst, at det tilstræbes at transporterne sker i dagstimerne.

Den største andel af transporterne udgøres af hhv. afhentning af mælk, transport af gylle, udbringning af husdyrgødning og transport ved ensilering. De to sidstnævnte vil foregå i perioder, hvor der vil være rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støj- og lugtgener. Der kan i disse perioder også forekomme kørsel i aften – og evt. nattetimerne. Dette er dog kun i ganske særlige tilfælde.

Det vurderes at udbringning af husdyrgødning og transport ved ensilering i en kort periode, hvor der også køres i nattetimerne, i visse tilfælde kan være en fordel for omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode. Det anbefales dog at omkringboende i sådanne tilfælde orienteres på forhånd, for at imødegå eventuelle klager.

Transporterne for udbringning af gylle med traktor vil hovedsageligt foregå af de veje der er indtegnet på bilag 7.6, og få af disse transporter vil gå gennem Lundum by. Ved transport af husdyrgødning på offentlig vej gennem landsbyer/byer kan det være relevant at vurdere om transporten sker under hensigtsmæssige forhold hvad angår transportform. Da det er oplyst, at det er under 50 gylletransporter årligt der skal gennem Lundum by, er det vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedr. transport.

Det er desuden oplyst at antallet af transporter samt transportveje internt på ejendommen ikke forventes ændret ved den ansøgte produktion,

Med hensyn til kørsel med eksterne transporter (herunder f.eks. levering af foder, afhentning af mælk, afhentning af døde dyr, og lignende) er dette afhængig af leverandørernes ruter.

Det er kommunens vurdering på baggrund af ovenstående beskrivelse af transport samt det at

antallet af transporter kun øges med ca. 1 ekstra transport om ugen, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området overholdes.

2.5 Forurening

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst

Ejendommens spildevandsmængde er opgjort for nudriften og den ansøgte drift og fremgår af skemaet nedenfor tillige med oplysning om hvortil vandet afledes.

Type	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand fra vask af malkestald mv.	400 m ³	500 m ³	Gyllebeholder*
Ensilagesaft og overfladevand fra ensilagepladser	0,7m ³ vand x 1200 m ² ensilageplads = 840 m ³	0,7m ³ vand x 2100 m ² ensilageplads = 1470 m ³	Gyllebeholder
Møddingssaft	0,7m ³ vand x 350 m ² møddingsplads = 250 m ³	0,7m ³ vand x 350 m ² møddingsplads = 250 m ³	Gyllebeholder
Øvrige befæstede arealer	100 m ³	100 m ³	Gyllebeholder
Tagvand			Dræn/ vandløb
Interne befæstede transportveje			Løber af vej og nedsiver

*er indeholdt i normtal for gyllemængder

Kommunens vurdering

I forhold til ejendommens indretning skal kommunen sikre sig, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen omkring opbevaring og håndtering af husdyrgødning er overholdt. Dette indebærer bl.a. at husdyrgødning skal opsamles, og at der ikke må udledes spildevand som indeholder husdyrgødning direkte til recipient.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelige til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand der lander på møddingsplads m.v. i ansøgt drift. Mængderne indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som er foretaget under afsnittet husdyrgødning, og ses af bilag 7.10.

Der sker ikke direkte udledning af overfladevand fra befæstede arealer, idet overfladevand fra møddingspladsen og plansiloanlægget afledes til gyllebeholder. Den beskrevne indretning med opsamling af spildevand fra produktionen, samt håndteringen af restvand fra befæstede arealer, vurderes at være i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Idet der opføres nye bygninger, skal det sikres, at der ikke sker en negativ påvirkning som følge af udledning af tagvand til overfladevand.

For at efterleve kommunens spildevandsplan omkring "Servicemål, sikkerhedsfaktor og bassi-

ner" skal regn- og overfladevandsafledningen fra den nye tagflade og de øvrige befæstede arealer eventuelt reduceres via et internt/privat forsinkelsesbassin, således at afledningen til drænledningen bringes ned på maksimalt 5 liter pr. sekund. Denne vurdering vil blive foretaget i forbindelse med byggesagsbehandlingen, og er således ikke en del af denne godkendelse. Der er stillet vilkår til afledningen.

Sammenfattende vurderer kommunen på baggrund af ovenstående og stillede vilkår, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for mængden af produceret husdyrgødning og opbevaringen af husdyrgødningen. Der gøres desuden rede for eventuel forurening fra foderoplæg samt tiltag til begrænsning af forureningen.

Ansøger tekst

I nedenstående skema fremgår oplysninger om husdyrbrugets opbevaringsanlæg, de enkelte anlægs kapacitet, samt husdyrproduktionens tilførsel til anlæggene

Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	M2/m3	Overdækning
Gyllebeholder 1	Stenkærvej 8	1984	500 m ³	Nej
Gyllebeholder 2	Stenkærvej 8	1999	2040 m ³	Ja
Gyllebeholder, ejet	Rådvedvej 94	1991	1970 m ³	Nej
Gyllebeholder, lejet	Østbirkvej 50	1977	450 m ³	Nej
Gyllekap. i alt			4960 m³	
Møddingsplads	Stenkærvej 8		Ca. 350 m ² /700 m ³	

Placeringen af opbevaringsanlæggene på Stenkærvej 8 ses af bilag 7.1 og 7.6.

Detaljer om fast lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
Gyllebeholder 1	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Gyllebeholder 2	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Møddingsplads	Nudrift	100,00	65
	Ansøgt	100,00	65

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
Gyllebeholder 1	Nudrift	30,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	20,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Gyllebeholder 2	Nudrift	70,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	80,00	Fast overdækning (betonlåg, teltoverdækning eller tilsvarende)
Møddingsplads	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Der vil i forbindelse med udvidelsen blive etableret fast overdækning på den store gyllebeholder (nr. 2), mens den lille gyllebeholder fortsat vil være uden fast overdækning, hvorfor der etableres naturligt flydelag, og der føres logbog over flydelaget.

Dybstrøelse fra kalveboksene samt fra syge- og kælvningsboksene vil blive opbevaret på eksisterende møddingsplads.

Opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Den årlige normproduktion af gylle (inkl. vaskevand mv.) og dybstrøelse er beregnet i *DLBR PlanteIT Mark Online*:

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion							
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N	Kg P	Kg K
<i>CHR-nr./Besæt.nr. /</i>							
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	149,0		198,7	4.331	19.251	2.917	13.672
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	13,0		17,3	203	1.907	287	1.879
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	34,0	0	8,9	62	879	109	790
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. bagsk./ri..	156,0	42	73,1	987	6.803	1.011	7.615
St.r. tyrekalve, Dybstrøelse (hele arealet)	84,0		1,6	10	120	14	126

Samlet normproduktion af gylle er beregnet til 5318 m³. Beregningen tager udgangspunkt i, at alle dyr er på stald hele året.

I den overdækkede beholder vil gyllemængden ud fra en standardbetragtning være 10 % mindre. Med overdækning af 41 % af lagerkapacitet kan normgyllemængden dermed reduceres med 4,1 % svarende til 218 m³, så den korrigerede normproduktion af gylle er 5100 m³ med alle dyr på stald hele året.

Hvis der også korrigeres for afgræsning, vil normmængden af gylle blive reduceret med 410 m³ til 4690 m³.

Der opsamles "vand" fra ensilagepladser (2100 m²) og møddingsplads (350 m²), i alt 2450 m². Der regnes en opsamlet mængde på 0,7 m³/m²/år, i alt 1720 m³.

Beregning af opbevaringskapacitet fremgår at tabellen herunder:

Tilførsel	m ³ /år	Opbevaringskapacitet (mdr)
Gylle inkl. vand	5100	8,7 mdr. med alle dyr på stald hele året
Vand og ensilagesaft fra ensilageplads	1470	9,3 mdr. med den ansøgte afgræsningspraksis

Vand fra møddingsplads	250	
Dybstrøelse (1 ton = ca. 1,7 m ³ dybstrøelse)	275 ton ~ 470 m ³	Mindst 12 mdr.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Placering af gyllebeholdere i forhold til søer/vandløb

Ejendommens gyllebeholdere er beliggende mere end 100 meter fra nærmeste sø og vandløb, og terrænet skråner mindre end 6 grader mod søerne og vandløbet. Gyllebeholderne ligger dermed ikke i risikoområde, jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 21, og der er derfor ikke krav om alarm, beholderbarriere eller terrænændring.

Beskrivelse af opbevaring af foder

Plansiloanlægget udvides med ca. 900 m² i forbindelse med udvidelsen, således at det samlede plansiloanlæg udgør ca. 2100 m². Plansiloanlægget er og vil blive etableret i overensstemmelse med landbrugets byggeblade og opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens krav med hensyn til styrke, tæthed, samt opsamling og opbevaring af saftafløb og regnvand.

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Græsensilage	400.000 FE	500.000 FE	
Majsensilage	300.000 FE	400.000 FE	
Helsædsensilage	50.000 FE	100.000 FE	
Halm	240 tons	240 tons	Der opbevares ca. 600 rundballer á ca. 400 kg i markstak
Tilskudsfoder	30-50 tons	30-50 tons	

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Der etableres fast overdækning på gyllebeholder 2. Ammoniakfordampningen fra denne beholder reduceres herved med ca. 50% i forhold til naturligt flydelag.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Fast gødning:

- Dybstrøelse opbevares på møddingplads.
- En del af dybstrøelsen (65 %) køres direkte ud fra stald og pløjes ned, hvorfor lagertab undgås.
- Møddingspladsen er indrettet efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen

med betonbund og afløb til gyllebeholder.

- Møddingspladsen er placeret således, at lugt og fluer ikke vil genere naboer. Pladsen er overdækket med lufttæt materiale i perioder uden daglig tilførsel/udkørsel

Kommunens vurdering

Der er redegjort for at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende og fast husdyrgødning på ejendommen, og der forventes ikke at være kapacitetsproblemer, hvorfor det vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er opfyldt, og der stilles ikke yderligere krav til opbevaringen.

Der gøres dog opmærksom på følgende forhold til ved opbevaring af fast møg:

- Fast møg skal overdækkes, også selvom det er placeret på en møddingsplads.
- Markstakke må højst ligge det samme sted 12 måneder, og herefter må det ikke placeres samme sted før der er gået minimum 5 år.
- Der skal føres årlige optegnelser over markstakke. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Der stilles ikke vilkår om ovenstående, da det er omfattet af lovgivningen i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har vurderet at danske landmænd allerede i kraft af danske lovreguleringer overholder kravene til BAT for opbevaring, hvorfor det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav dermed lever op til BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

Placering af gyllebeholder ved skrånende arealer

Opbevaring af flydende husdyrgødning er nærmere reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 7. Ingen af gyllebeholderne er beliggende i risikoområde eller indenfor 100 meter af et vandløb eller en sø over 100 m², hvorfor der ikke er krav om alarm, barriere eller terrænændring.

Samlet vurdering

Det er kommunens vurdering med baggrund i ansøgers beskrivelse, at opbevaringen af husdyrgødning og foder opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens krav og dermed også overholder BAT krav, hvorfor det ikke er nødvendigt at stille yderligere krav i forhold til dette.

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst

Beskrivelse af døde dyr

Døde dyr opbevares på afhentningssted. Dyrene dækkes med kadaverkappe. Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr efter behov.

Afhentningssted er på betonplads ved gyllebeholdervalgt i god afstand fra naboer og er sikret mod ådselædende dyr ved at dyrene er overdækket med fast overdækning/kadaverkappe.

Beskrivelse af fast affald

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald ISAG kode: 19.00 Papir og Pap ISAG kode: 50.00	240 l container på ejendommen	Bortskaffes med dagsrenovation
Jern ISAG kode: 23.00	Opbevares på betonplads	Afhændes til skrothandler.
Plastik ISAG kode: 52.00 EAK-kode: 02-01-04	Opbevares på betonplads	Afhentes efter behov af vognmandsfirma. Leveres til genbrugsplads.

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Beskrivelse af kemikalier og olie-kemikalier

Der opbevares ca. 400 l rengøringsmidler/desinfektionsmidler til brug for malkeanlægget

Midlerne opbevares i teknikrummet ved siden af malkerummet med lukket dør imellem. Midlerne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg på fast bund med afløb til gyllebeholdere. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

På ejendommen opbevares dieselolie i overjordisk tank på 1800 liter. Der forventes et årligt forbrug på ca. 22.000 liter.

Smøreolie opbevares i lukkede tromler, som er placeret i driftsbygning

Oplysninger om typer af olie- og kemikalieaffald samt mængder, opbevaring og bortskaffelse heraf ses af tabel herunder:

EAK-kode	Art	Mængde før	Mængde efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
02 01 09 05.12	Pesticidrester	Normalt ingen	Normalt ingen	Kemikalierum uden afløb	Til genbrugsstation. Skyldet emballage afhændes som anvist på etiketten
20 01 18 00 05.13	Medicinrester	Normalt ingen	Normalt ingen	Køleskab i driftsbygning	Til dyrlæge.
13.02.03.00	Spildolie	Max. 200 l	Max. 200 l	Lukkede tromler i driftsbygning	Til genbrugsstation

Generelt registreres affaldsproduktionen tæt og løbende for at give et overblik over mulige nye fokusområder.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares og anvendes pesticider til marksprøjtning på bedriftens arealer

Mængder og placering af oplag af pesticider

- Der opbevares op til ca. 300 liter/kg pesticider på bedriften.
- Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum.
- Pesticiderne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnittet herom

Påfyldning, vask og rengøring af sprøjteudstyr.

- Påfyldning af marksprøjte sker i mark med plantedække.
- Vask af sprøjteudstyr sker på mark med plantedække eller på befæstet areal med afløb til gyllebeholder (se bilag 7.1 for placering af pladsen)
- Vandpåfyldning sker fra mellembeholder for at undgå risiko for forurening af vandforsyningen.
- Al sprøjtearbejde udføres af ejer eller ansatte som har sprøjtebevis.
- Sammenfattende gælder, at al sprøjtearbejde sker i henhold til gældende regler

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnittet "*Forurening, uheld og ophør*", afsnit 6.

Opbevaring af medicin

Evt. opbevaring af medicin sker i køleskab placeret i driftsbygning

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnittet "*Forurening, uheld og ophør*", afsnit 6.

Kommunens vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden. Klinisk risikoaffald skal dog ifølge affaldsregulativet afhentes af MOTAS, men Horsens Kommune accepterer at det afleveres til dyrlægen, da det kliniske risikoaffald hos de enkelte landmænd ofte udgør små mængder. Derudover forventes det at dyrlægerne afskaffer klinisk risikoaffald i overensstemmelse med lovgivningen og affaldsregulativet. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldshåndtering.

Smøreolie opbevares i lukkede tromler, som er placeret i driftsbygning. Der er stillet vilkår vedr. opbevaring af olier, således at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand.

Dieseltanken står i lagerbygning på betongulv uden afløb. For at mindske risikoen ved tankning er der stillet vilkår om at tankning skal ske indendørs på en plads med en fast og tæt bund, således at spild kan opsamles.

Med den beskrevne indretning på ejendommen, samt overholdelse af vilkår, vurderes det, at der ikke vil være risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand, og at der anvendes BAT i forhold til håndtering af affald og kemikalier.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniak tab

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses.

I den første tabel vises, på baggrund af ansøgningssystemets beregninger, om det lovpligtige krav om ammoniakreduktion er overholdt. I den anden tabel vises det beregnede tab af ammoniak fordelt på forskellige typer af kilder på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Det generelle ammoniakreduktionskrav er som udgangspunkt fastsat til 30 % beregnet i forhold til referencetalde på baggrund af normtal fra 2005/2006. Kravet gælder for udvidelser, nye stalde og stalde der renoveres. Der er dog en række undtagelser til dette krav.

Det ansøgte dyrehold udgøres af kvæg i staldsystemer med gylle og dybstrøelse. For gyllebaserede systemer i denne ansøgning er det generelle ammoniakkrav fastsat til 30 %. For kvæg på dybstrøelse er der ikke noget krav.

Af IT-ansøgningen fremgår, at kravet til 30 % ammoniakreduktion er overopfyldt med 227 kg N/år.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-226,65 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	186,92
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	883,32
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	632,87
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	221,31
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	34,61

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Staldafsnit 2	KvMa08	1121,60	1387,99	-266,39	-23,75%	0,00	0,00	0,00	1387,99
		1221,74	1511,92	-290,18	-23,75%	320,73	-4,57	93,43	1102,33
Staldafsnit 5	KvKs01	224,45	243,85	-19,39	-8,64%	0,00	0,00	0,00	243,85
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvUt01	93,29	112,05	-18,77	-20,12%	0,00	0,00	0,00	112,05
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	62,21	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	62,21
KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	8,44	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	8,44	
Staldafsnit 6	KvTk01	0,00	26,23	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	26,23
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Staldafsnit 1	KvMa09	0,00	80,80	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	80,80
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvSm01	0,00	56,64	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	56,64
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvTk01	0,00	18,99	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	18,99
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	131,29	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	131,29
KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
	0,00	19,58	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	19,58	
Staldafsnit 3	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		151,09	178,91	-27,82	-18,41%	37,95	-0,81	11,16	130,60
Staldafsnit 4	KvMa08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		270,39	334,61	-64,22	-23,75%	70,98	-1,01	20,68	243,96
	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		301,47	357,01	-55,54	-18,42%	75,73	-1,61	22,27	260,61
Sum	Nudrift	1439,34	1926,55	-304,55		0,00	0,00	0,00	1926,55
	Ansøgt	1944,69	2603,97	-437,76		505,39	-8,00	147,54	1959,02

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

De gyllebaserede staldsystemer på Stenkærvej 8 i ansøgt drift er alle *sengestald med spalter (rundskejl)*.

I alle staldafsnit med *sengestald med spalter (rundskejl)* vil der være robotskraber, som sikrer 25 % ammoniakreduktion (fremgår som ajledræn i husdyrgodkendelse.dk).

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)					
Staldnavn	Nudrift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Staldafsnit 2	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	321,00
Staldafsnit 5	Ingen data				
Staldafsnit 6	Ingen data				
Staldafsnit 1	Ingen data				
Staldafsnit 3	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	38,00
Staldafsnit 4	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	147,00

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Der er ikke anvendt foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampningen.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager

Ved gyllebeholder 2 etableres teltoverdækning, som sikrer en halvering af ammoniakemissionen fra dette lager. Lageret er reserveret til opbevaring af afgasset gylle fra biogasanlægget.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Gyllebeholder 1	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Gyllebeholder 2	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	148,00
Møddingsplads	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00

Kommunens vurdering

I forbindelse med ansøgning om etablering/udvidelse af en husdyrproduktion, stilles der krav om at reducere ammoniakfordampningen i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 30 %, da ansøgningen er indsendt i 2015. Dette krav er gældende for alle nye stalde.

Kravet til reduktion af ammoniakfordampningen er for produktionen på Stenkærvej 8 overholdt, se evt. de ovenstående tabeller under ansøgers tekst.

For at opfylde kravet til en lavere ammoniakemission er der brugt et staldsystem der består af sengestald og spalter med skraber der har en lavere ammoniakemission i forhold til referencestaldsystemet. Forudsætningerne for at staldsystemet har en lavere ammoniakemission er at gulvet bl.a. skrubes 6 gange i døgnet.

Derudover skal den eksisterende gyllebeholder på ca. 2.000 m³ have en teltoverdækning, hvilket har en ammoniakreducerende effekt på 50 %.

Det er oplyst at 65 % af dybstrøelsen køres direkte ud, hvilket også har en effekt i forhold til ammoniakfordampningen i stalden, hvorfor det skal overvejes om der skal stilles vilkår til dette virkemiddel. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning skal der dog ikke stilles vilkår om, at der som minimum skal udbringes den pågældende mængde direkte, idet andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud, ikke er større end standardforudsætningen på 65 %,

Der stilles vilkår i forhold til det valgte staldsystem og forudsætningerne samt overdækning af gyllebeholder.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af

ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøgers tekst

Der er foretaget beregning af ammoniakdeposition på naturpunkter udvalgt af kommunen. Disse punkter har kategori 2 eller kategori 3 natur.

Kategori 1 natur

Nærmeste Kategori 1 natur ligger i en afstand af over 6 km og indgår ikke i beregningen

Kategori 2 natur

Nærmeste Kategori 2 natur er beliggende i en afstand af ca. 400 meter S for staldanlægget.

Kategori 3 natur

Nærmeste Kategori 3 natur (mose/rikgær) ligger i en afstand af ca. 250 m Ø / NØ for staldanlægget. Her er der beregnet deposition på to punkter. Kommunen har desuden bedt om beregning for sø/mose område nær ejendom.

Følgende fremgår af den digitale ansøgning.

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 1.959,03 kgN/år
Meremission fra stald og lager: 32,48 kgN/år

Beskrivelse af ammoniakdeposition i naturområderne:

Oversigt over naturpunkter						
Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
Overdrev S for anlæg	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,1
Mose/rikgær NØ for anlæg	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,8
Mose/rikgær Ø for anlæg	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	-0,1	0,9
Sø nær ejd (uden for kategori)	3	Ansøger	Nul ejendomme	V	-0,3	3,0

Tabellen viser, at totaldepositionen på overdrevet S for anlægget er 0,1 kg N/ha/år, og at merdepositionen på de øvrige punkter er negativ. De gældende afskæringskriterier er dermed overholdt.

Kommunens tekst

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug, men ikke ved revurdering af en uændret husdyrproduktion. De tre kategorier defineres i de følgende afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som ammoniakfølsomme habitatnaturtyper, som ligger indenfor et Natura 2000-område og indgår i habitatområdets udpegningsgrundlag.

Heder og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og ligger indenfor et Natura 2000-område er også omfattet af kategori 1.

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan kravet fastlægges. Kommunen skal stille krav om overholdelse af det derved fastlagte afskæringskriterium.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
Flere end ét	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen skal stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen kan i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. I forbindelse med en revurdering, hvor depositionen per definition er uændret eller reduceret, kan der derfor ikke stilles krav i forhold til kategori 3-natur. Kravet om maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merdeposition kan ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

I den følgende tabel opsummeres, hvor de nærmeste naturområder, i de tre kategorier er beliggende i forhold til ejendommen.

	Afstand	Beregnet totaldeposition (Kg N/ha/år)
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)		
Kvælstoffølsom habitatnatur (typerne fremgår af bilag 3)	> 6 km (Natura 2000-område nr. 54, Yding Skov og Ejer Skov)	0,0
§ 3-heder og -overdrev	> 6 km (Natura 2000-område nr. 54)	0,0
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)		

Højmoser	> 2 km	Ikke relevant pga. afstand
Lobeliesøer	> 2 km	Ikke relevant pga. afstand
§ 3-heder større end 10 ha	> 2 km	Ikke relevant pga. afstand
§ 3-overdrev større end 2,5 ha	Ca. 354 meter	0,1 (merdeposition 0,0)
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)		Beregnet merdeposition (Kg N/ha/år)
§ 3-hede	> 2 km	Ikke relevant pga. afstand
§ 3-mose/rigkær mod nordøst	Ca. 219 meter	-0,1 (totaldeposition 1,0)
§ 3-overdrev mod vest	Ca. 446 meter	0,0 (totaldeposition 0,1)
Potentiel ammoniakfølsom skov	Ca. 289 meter	0,1 (totaldeposition 0,3)

Bilag 7.7. Nærmeste kategori 1-natur

Bilag 7.8. Nærmeste kategori 2- og 3-natur.

Kommunens vurdering

Husdyrhold påvirker de omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af husdyrproduktionen på Stenkærvej 8 for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til 1959,02 kg N/år. Udvidelsen medfører en meremission på 32,47 kg N/år.

Naturområder omfattet af husdyrloven - § 7-natur

Lovens strengeste krav i forhold til kategori 1-natur er en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år. Totalepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Afskæringskriteriet i forhold til kategori 1-natur er dermed overholdt uanset antallet af øvrige husdyrbrug, som belaster naturområdet med luftbåren kvælstof.

	Beregnet totaldeposition (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau jf. bek. (totaldeposition) (kg N/ha/år)	Er beskyttelsesniveauet overholdt?
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1-natur)			
Kvælstoffølsom habitatnatur	0,0	0,2/0,4/0,7**))	Ja
§ 3-heder og -overdrev	0,0		Ja
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)			
Højmoser	0,0*)	1,0	Ja
Lobeliesøer	0,0*)	1,0	Ja

§ 3-heder større end 10 ha	0,0*)	1,0	Ja
§ 3-overdrev større end 2,5 ha	0,1	1,0	Ja
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Fastsat**) beskyttelsesniveau (merdeposition)	Er beskyttelsesniveauet overholdt?
§ 3-hede	0,0*)	1,0	Ja
§ 3-mose/rigkær	-0,1	1,0	Ja
§ 3-overdrev	0,0	1,0	Ja
Ammoniakkfølsom skov	0,1	1,0	Ja

*) Depositionen vurderes på baggrund af den store afstand at være 0,0 kg N/ha/år.

**) Kommunen har ikke fastlagt et konkret beskyttelsesniveau, men sammenholdt den beregnede deposition med lovgivningens mest restriktive niveau.

Alle afskæringskriterier i forhold til § 7-natur vurderes at være overholdt,

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitatdirektivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen. Dette indebærer at der, før der træffes afgørelse, skal foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura-2000 område nr. 54, Yding Skov og Ejer Skov (habitatområde H50), som ligger ca. 6 km nord for ejendommens anlæg på Stenkærvej 8.

Udpegningsgrundlaget for henholdsvis habitatområdet og fuglebeskyttelsesområdet kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside (<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000>).

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Horsens Kommune vurderer på baggrund af den beregnede totaldeposition på 0,0 kg N/år, at projektet ikke vil medføre negative påvirkninger på de arter og naturtyper som det nærmeste Natura 2000-område er udpeget for. Udnyttelse af denne miljøgodkendelse til Stenkærvej 8 er dermed ikke i modstrid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 men ikke husdyrlovens § 7

Ca. 85 fra nærmeste del af anlægget ligger et vandhul, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Vandhullet ses på nedenstående kort.

Figur 3. Ortofoto 2014 © COWI

En beregning i husdyrgodkendelse.dk har vist, at depositionen på vandhullet vil reduceres med 0,3 kg N/ha/år som følge af det ansøgte. Det skyldes bl.a., at en del af dyreholdet vil blive opstaldet i en ny stald, som opføres i det sydvestlige hjørne af anlægget. En eng, som ligger vest for anlægget vil blive belastet med yderligere 0,3 kg N/ha/år. Det vurderes ikke, at de beregnede merdepositioner vil medføre en målbar forringelse i naturområderne.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padder og flagermus samt odder.

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af de nævnte bilag IV-arter i nærheden af anlægget.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at anlægget med dets ammoniakemission ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen forringelse af habitater,

herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke vil blive påvirket negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **300 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbekendtgørelsens. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmoni tal på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efter afgrøder udover PD-krav: **0,00%**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Udbringningsarealer – Ejede og forpagtede (se nedenstående tabel)

Nedenstående tabel viser mark nr., størrelsen på markerne, om arealet er drænet og jordbundstypen. Udover dette ses det også om arealet er beliggende i fosforklasse, nitratklasse og/eller nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Udbringingsarealer															
Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
1-0	3,01	Nej	JB4	Nej	K4	K4	3,01	0,00	0,00	0,00	3,01*	3,01	0,00	0,00	0,00
2-0	5,18	Nej	JB4	Nej	K4	K4	5,18	0,00	0,00	0,00	5,18*	5,18	0,00	0,00	0,00
2-1	2,44	Nej	JB4	Nej	K4	K4	2,44	0,00	0,00	0,00	2,44*	2,44	0,00	0,00	0,00
3-1	0,22	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,22	0,00	0,00	0,00	0,22*	0,22	0,00	0,00	0,00
3-2	0,37	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,37	0,00	0,00	0,00	0,37*	0,37	0,00	0,00	0,00
4-0	7,97	Nej	JB4	Nej	K4	K4	7,97	0,00	0,00	0,00	0,00	7,97	0,00	0,00	0,00
6-0	2,22	Nej	JB4	Nej	K4	K4	2,22	0,00	0,00	0,00	2,22*	2,22	0,00	0,00	0,00
7-0	2,09	Nej	JB4	Nej	K4	K4	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09*	2,09	0,00	0,00	0,00
8-0	4,66	Nej	JB4	Nej	K4	K4	4,66	0,00	0,00	0,00	0,00	4,66	0,00	0,00	0,00
8-1	0,24	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00
9-0	4,43	Nej	JB4	Nej	K4	K4	4,43	0,00	0,00	0,00	4,43*	4,43	0,00	0,00	0,00
11-0	1,63	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,63	0,00	0,00	0,00	1,63*	1,63	0,00	0,00	0,00
13-0	21,80	Nej	JB4	Nej	K4	K4	21,80	0,00	0,00	0,00	21,80*	21,80	0,00	0,00	0,00
15-0	6,51	Nej	JB11	Nej	K4	K4	6,51	0,00	0,00	0,00	6,51*	6,51	0,00	0,00	0,00
16-0	9,63	Nej	JB4	Nej	K4	K4	9,63	0,00	0,00	0,00	9,63*	9,63	0,00	0,00	0,00
16-1	6,21	Nej	JB4	Nej	K4	K4	6,21	0,00	0,00	0,00	6,21*	6,21	0,00	0,00	0,00
17-0	8,31	Nej	JB4	Nej	K4	K4	8,31	0,00	0,00	0,00	8,31*	8,31	0,00	0,00	0,00
17-1	3,39	Nej	JB4	Nej	K4	K4	3,39	0,00	0,00	0,00	3,39*	3,39	0,00	0,00	0,00
19-0	5,10	Nej	JB4	Nej	K4	K4	5,10	0,00	0,00	0,00	0,00	5,10	0,00	0,00	0,00
21-0	1,96	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,96	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96	0,00	0,00	0,00
22-0	1,41	Nej	JB3	Nej	K4	K4	1,41	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,00
23-0	1,17	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,17	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17	0,00	0,00	0,00
27-0	9,02	Nej	JB4	Nej	K4	K4	9,02	0,00	0,00	0,00	0,00	9,02	0,00	0,00	0,00
28-0	5,64	Nej	JB4	Nej	K4	K4	5,64	0,00	0,00	0,00	0,00	5,64	0,00	0,00	0,00
29-0	1,39	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,39	0,00	0,00	0,00	1,39*	1,39	0,00	0,00	0,00
30-0	1,47	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,47	0,00	0,00	0,00	1,47*	1,47	0,00	0,00	0,00
31-0	5,01	Nej	JB4	Nej	K4	K4	5,01	0,00	0,00	0,00	0,00	5,01	0,00	0,00	0,00
32-0	2,78	Nej	JB3	Nej	K4	K4	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78	0,00	0,00	0,00
33-0	20,59	Nej	JB4	Nej	K4	K4	20,59	0,00	0,00	0,00	0,00	20,59	0,00	0,00	0,00
35-0	0,94	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
36-0	2,31	Nej	JB3	Nej	K4	K4	2,31	0,00	0,00	0,00	0,00	2,31	0,00	0,00	0,00
37-0	0,88	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,88	0,00	0,00	0,00
39-0	2,86	Nej	JB3	Nej	K4	K4	2,86	0,00	0,00	0,00	0,00	2,86	0,00	0,00	0,00
40-0	1,57	Nej	JB11	Nej	K4	K4	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00	0,00	0,00
41-0	1,43	Nej	JB4	Nej	K4	K4	1,43	0,00	0,00	0,00	0,00	1,43	0,00	0,00	0,00
42-0	11,80	Nej	JB3	Nej	K4	K4	11,80	0,00	0,00	0,00	0,00	11,80	0,00	0,00	0,00
43-0	6,32	Nej	JB4	Nej	K4	K4	6,32	0,00	0,00	0,00	0,00	6,32	0,00	0,00	0,00
Total	173,99						173,99	0,00	0,00	0,00	80,31	173,99	0,00	0,00	0,00

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Udbringningsarealerne fremgår af bilag 7.4.

Liste med ejere af arealerne fremgår som bilag 7.9.

Udbringningsarealer – aftalearealer

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre landbrugsbedrifter.

Der afsættes ikke husdyrgødning til andre landbrugsbedrifter.

Al dybstrøelse udbringes på bedriften.

Kommunens vurdering

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. F24 angiver, at en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11 eller § 12 skal indeholde oplysninger om størrelsen og beliggenheden af arealer, der er til rådighed til udbringning af husdyrgødning på hele bedriften, der drives under samme CVR nr., herunder arealer, der kan disponeres over bl.a. i medfør af gødningsleveringsaftaler. En ansøgning skal herefter indeholde oplysninger om hvilke aftalearealer ansøger vil anvende.

Kommunen skal i forbindelse med en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 12, hvori der indgår aftalearealer, vurdere om udbringning af husdyrgødning fra den ansøgte bedrift på de pågældende aftalearealer, vil kunne påvirke miljøet væsentlig, jf. § 26, stk. 3 og 4.

Der indgår ingen aftalearealer på ejendommen, da alt husdyrgødning afsættes på ejede og forpagtede arealer.

Vurderingen af ejede og forpagtede arealers sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer er foretaget i efterfølgende afsnit, hvor Horsens Kommune også har foretaget en konkret vurdering af produktionens belastning af Horsens Fjord.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst

Nudrift:

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	14557,50	2211,37	70,00	149,33	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	2624,44	350,37	45,00	25,24	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	1271,24	524,63	65,00	13,34	0,00
Ingen adresse	Ajle	2409,89	57,05	65,00	26,81	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	1711,26	250,26	0,00	18,16	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ajle	2409,89	57,05	26,81	0
Dybstrøelse	2624,44	350,37	25,24	0
Kvæggylle	14557,50	2211,37	149,33	0
Fast gødning	1271,24	524,63	13,34	0
Afsat ved græsning	1711,26	250,26	18,16	0
Total	22574,33	3393,68	232,88	0

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	23594,73	3498,25	70,00	238,75	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	3203,48	451,09	45,00	30,47	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	2542,51	362,49	0,00	26,30	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3203,48	451,09	30,47	0
Kvæggylle	23594,73	3498,25	238,75	0
Afsat ved græsning	2542,51	362,49	26,30	0
Total	29340,72	4311,83	295,52	0

Udbringningsteknologi

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med gyllen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden uden for afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er fx:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på bedriften – afhængigt af bl.a. afgrødevalg og jordtype.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet, der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning af husdyrgødning i alle afgrøder. Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning i vintersæd er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning i vintersæd skader afgrøderne og medfører udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav, er BAT.

Kommunens vurdering

Ansøger udbringer i ansøgt drift alt 295,52 DE (svarende til 29.341 kg N og 4.312 kg P) på ejede og forpagtede udbringningsarealer. Der er i de efterfølgende afsnit vurderet, hvorvidt der skal stilles vilkår til mængden af kvælstof og fosfor, der må udbringes på arealerne.

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til udbringnings teknologi har Miljøstyrelsen i efteråret 2009 vurderet, at med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakbehandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniak tabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gylle på sort jord og græsmarker ske ved nedfældning, og gylle på sort jord skal endvidere være nedbragt senest 6 timer efter udbringning. Miljøstyrelsen vurderer således, at danske landmænd allerede i kraft af danske lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav dermed lever op til BAT i forhold til udbringning.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit omhandler nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst

Arealerne ligger alle i vandoplandet til Horsens Inderfjord.

I vandoplandet til Horsens Inderfjord er antallet af dyreenheder samlet set faldet i perioden 2007-2014.

Ingen af arealerne i det ansøgte projekt ligger indenfor nitratklasser. De generelle harmoniregler vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af overfladevand.

Det maksimale dyretryk, der må være på bedriften, er i IT-systemet angivet til 1,70 DE/ha. Beregningen viser at ejendommens reelle dyretryk for ansøgt drift også er på 1,70 DE/ha.

Beregning af udvaskning udført i husdyrgodkendelse.dk viser, at der på ejendommens arealer udvaskes 59,1 kg N/ha til overfladevand ved et dyretryk på 1,70 DE/ha. Denne udvaskning er ifølge IT-ansøgningens beregninger også den maksimalt tilladte med gældende afskæringskriterier, se nedenstående tabel fra husdyrgodkendelse.dk.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,70	59,1
DE_{reel}	1,70	59,1

Kommunens vurdering

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøgodkendelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpelsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D ikke kan overholdes.

Ifølge husdyrbrugslovens skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for, med det formål at få en lavere nitratudvaskning. beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialet, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

Arealerne afvander til Horsens Inder Fjord, hvor Staten ikke har udpeget nitrat eller fosforklasser.

Der udbringes i ansøgt drift husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha (den maksimalt tilladte er 1,7 DE/ha). Den reelle udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer er beregnet til 59,1 kg N/ha, hvilket er tilsvarende den beregnede maksimalt tilladte på 59,1 kg N/ha. Dermed er beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2-6, gennem nitratklasserne er opfyldt.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Fra Horsens Inderfjord er der en direkte opblanding med vand i Horsens Ydre Fjord, som dermed kan påvirkes af udledning til Inderfjorden.

I den yderste del af Horsens Fjord (øst for en linje fra Brakør i nord til Borres Knob i syd) har staten udpeget habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave". Området indgår ligesom alle andre habitatområder i Natura 2000-netværket.

Udpegningsgrundlaget for området er: Gråsæl (*Halichoerus grypus*), Spættet sæl (*Phoca vitulina*), sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, flerårig vegetation på stenede strande, Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller.

Flere af ovennævnte marine naturtyper er karakteriseret ved artsrige bundfauna- og plantsamfund. Næringsstofftilførslen til fjorden er afgørende for produktionen af mikroskopiske alger, idet en tilledning af N og P resulterer i planktonalgeproduktion, med uklart vand til følge. Når vandet er uklart vil mindre mængder af lys nå bunden. Bundlevende/bundfæstede makroalger (tang) samt ålegræs påvirkes negativt når lysmængden ved bunden reduceres. En øget planktonalgeproduktion vil ligeledes øge risikoen for iltsvind samt styrken af eventuelle iltvindsforkomster, hvilket har en meget skadelig effekt på bundlevende dyr.

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadesvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen har i 2010 udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen. Natur og Miljøklagenævnet har stadfæstet metoden.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes Miljøstyrelsen oplysninger, idet de siden 2007 årligt har lavet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 oplande i hele Danmark⁶.

For oplandet til Horsens Fjord ses følgende: 2007 (37.531 DE), 2008 (34.295 DE), 2009 (32.844 DE), 2010 (32.917 DE), 2011 (32.795 DE), 2012 (32.028 DE), 2013 (32.984 DE) og 2014(30.344 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 707 DE/år.

⁶ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Idet antallet af DE er reduceret i oplandet siden 2007, er pkt. 1 i afskæringskriteriet opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende.

En stigende tendens i oplandet til Horsens Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 5.816 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor det samlede opland til Horsens fjord er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Horsens Fjord gruppen fjorde og øvrige lukkede kystvande og dermed skal bidraget fra husdyrbruget være under 5 % jf. pkt. 2A.

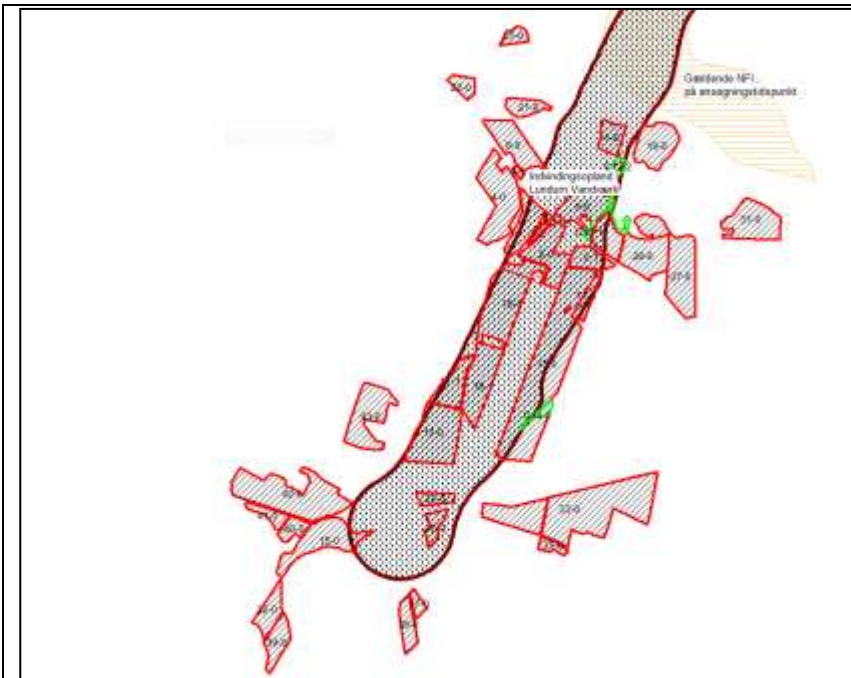
Der indgår i alt 173,99 ha ejede og forpagtede arealer, som ligger i oplandet til Horsens Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således ca. 0,5 promille af oplandet til Horsens Fjord (491 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 936,5 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % vil svare til ca. 47 tons N/år. Dette er mere end de ca. 29 tons N der udbringes på arealerne fra den ansøgte produktion, og dermed også langt mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyr- og handelsgødning.

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra husdyrbrugets/ejendommens udbringningsarealer vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrloven.

3.4 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst

Ingen af ejendommens udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) på ansøgningstidspunktet. Horsens Kommune har imidlertid anmodet om, at indvindingsoplandet til Lundum Vandværk (se figur nedenfor) indgår som NFI i beregningen begrundet med, at oplandet vil blive NFI om kort tid.

Figur 4. Området der er skraveret med tern er indvindingsoplandet til Lundum Vandværk

Der er derfor foretaget en nitratudvaskningsberegning i IT-skemaet for de marker, der helt eller delvist ligger inden for dette vandværksopland.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-0	3,0	50	0	52	48
2-0	5,2	50	0	52	48
2-1	2,4	50	0	52	48
3-1	0,2	50	0	52	48
3-2	0,4	50	0	52	48
6-0	2,2	50	0	52	48
7-0	3,7	50	0	52	48
9-0	4,4	50	0	52	48
11-0	1,6	50	0	52	48
13-0	21,8	50	0	52	48
16-0	9,6	50	0	52	48
16-1	6,2	50	0	52	48
17-0	8,3	50	0	52	48
17-1	3,4	50	0	52	48
29-0	1,4	50	0	52	48
30-0	1,5	50	0	52	48
15-0	6,5	51	0	51	49

Beregningen i husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en merudvaskning som følge af det ansøgte projekt.

Afskæringskriterierne for kvælstofudvaskning til grundvand i medfør af husdyrgodkendelsesloven er derfor opfyldt.

Kommunens vurdering

Arealerne ligger indenfor NFI og indenfor grundvandsmagasinet til Lundum Vandværk, og udgør ca. 46 % af udspretningsarealerne (se bilag 7.5). Der er lavet specifikke beregninger af udvaskningen af nitrat for de pågældende arealer. Se tabellen ovenfor.

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal en godkendelse som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, dvs. større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser at nitratudvaskningen fra rodzonen på markerne ligger på 50 mg nitrat/l, hvilket er svarende til udvaskningen ved nudrift, hvorfor beskyttelsesniveauet vurderes at være overholdt.

Såfremt der er foretaget en zoonering af det nitratfølsomme indvindingsområde men ikke udarbejdet en indsatsplan for området, skal det vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Der kan dog ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpende end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Der kan dog stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3, jf. pkt. D, nr. 1, såfremt dette er på et lavere udvaskningsniveau end niveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

Der er i skema 80625 beregnet både udvaskningen fra et planteavlbrug og den ansøgte udbringning for de arealer, der er beliggende i NFI område. Resultatet af beregningen ses af skemaet ovenfor, hvoraf det også ses, at der i ansøgt drift ikke er en større udvaskning fra husdyrbruget, end der kan beregnes, såfremt arealerne blev drevet som et plantebrug. Kravet om at der i ansøgt drift ikke må ske en større udvaskning af nitrat end den der kan beregnes for et plantebrug er dermed overholdt. Kommunen har vurderet at der ikke skal stilles yderligere krav.

Markerne drives alle med et K4 sædskifte, som også er standardsædskiftet, hvorfor sædskiftet ikke er anvendt som et virkemiddel

Der er ikke brugt andre virkemidler, som f.eks. efterafgrøder, reduceret kvælstofnorm eller reduceret dyretryk, for at opnå en nitratudvaskning, der er svarende til en nitratudvaskning fra et plantebrug, hvorfor der ikke stilles vilkår vedr. dette.

Der stilles dog vilkår om, hvor meget kvælstof der i alt må udbringes på markerne, samt at der ikke må udbringes anden organisk gødning som f.eks. affald på arealerne.

Baggrunden for at der ikke må udbringes anden organisk gødning (som f.eks. slam) på arealerne, er at dette typisk har en anden sammensætning af næringsstoffer og en lavere udnyttelsesprocent i forhold til husdyrgødning, og at en vurdering af dette ikke indgår i det ansøgte projekt.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Ingen af markerne ligger inden for fosforklasser. IT-ansøgningen viser, at vil være en tilførsel af ca. 25 kg P/ha/år. Beregning fra husdyrgodkendelse.dk er indsat herunder.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	173,99 ha	0,0 kg P/ha/år	4,8 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-3,7 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **4,8 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **24,8 kg P/ha/år.**

P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,0 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **4,7 kg P/ha/år.**

Kommunens vurdering

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænet lerjord, drænete eller detailgrøftede sandjorder samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal⁷. Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

Arealerne ligger alle i oplandet til Horsens Inderfjord, hvor staten ikke har udpeget fosforklasser. Dermed er der ikke krav til regulering af fosforoverskuddet fra arealdriften i forhold til Natura 2000 områder.

Jf. ansøgningen tilføres arealerne 4.312 kg P på i alt 173,99 ha ejet og forpagtet areal. Det svarer til 24,8 kg P tilført pr. ha. Det ansøgte sædskifte (K4), som er referencesædskifte, medfører en gennemsnitlig fraførsel på 20,0 kg P pr. ha, resulterende i et gennemsnitligt fosforoverskud på 4,7 kg P pr. ha. Heri indgår, at det ansøgte dyretryk på arealerne er 1,7 DE/ha.

De miljømæssige aspekter omkring vandløb og søer bliver reguleret gennem Statens vandplanlægning. Det aktuelle projekt er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle

⁷ Fosforklasser omfatter drænet lerjorde med angivelse af jordens fosfortal eller lavbundsjerne, altså jorde, hvor der er risiko for fosforudvaskning. Der er i alt fire fosforklasser.

beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det vil ifølge ansøgningen medføre et tilladt P-overskud på 4,8 kg P/ha, og idet det faktiske overskud er 4,7 kg P/ha er det generelle beskyttelsesniveau overholdt.

Med baggrund i det begrænsede fosforoverskud og arealernes klassificering, vurderes der ikke at være en væsentlig påvirkning af Natura 2000 vandområder.

Påvirkning af vandløb

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skrånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Mark nr. 7-0, 8-0, 8-1, 15-0, 32-0 og 39-0 ligger op til et vandløb med ingen eller minimal skrånende terræn mod vandløb

Mark 31-0 er skrånende mod et vandløb. På en stor del af strækningen, er der en forholdsvis bred buffer mellem mark 31-0 og vandløbet. Det er kun på ca. 160 meter, af bræmmen er smal. Arealet drives med vedvarende græs og der vurderes ikke at være behov for at stille vilkår til driften.

Mark 4-0 er skrånende mod Rubæk. Kommunen har ved tidligere lejlighed påtalt, at vandløbslovens krav om bræmmer ikke var overholdt, på netop denne strækning. Opmærksomheden skal derfor henledes på, at lovens bræmme krav skal overholdes. Der vurderes ikke at være behov for at stille vilkår til driften.

Påvirkning af søer

De ejede og forpagtede udbringningsarealer afvander til Horsens Inderfjord og ligger ikke i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsom Natura 2000-område".

Da ejendommens arealer, jf. Miljøstyrelsens kortmateriale, ligger udenfor opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor, kategoriseres arealerne som fosforklasse 0 i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk. Jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud reguleres arealer med fosforklasse 0 alene af harmonireglerne.

Arealerne afvander til Nørrestrand, som ifølge basisanalysen er særligt belastet med fosfor. Miljømålene for Nørrestrand er ifølge Statens Vandplan for området "God", og der forventes delvis målopfyldelse i 2015. Det vurderes, at intern fosforbelastning i søen kan hindre målopfyldelse i 2015. Ifølge Vandplanen for Horsens Fjord skal fosfortilførslen til søen reduceres. Der iværksættes derfor i vandplanen generelle og specifikke fosforreducerende tiltag i form af etablering af randzoner og P-ådal samt forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Horsens Kommune vurderer derfor oplandet til Nørrestrand som værende opland til en sø, som er overbelastet med fosfor.

Udover at tjekke om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme Natura 2000-områder, skal det tjekkes om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer. Hvis dette er tilfældet, tages der udgangspunkt i beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet i forhold til beskyttelsen af sådanne søer. Desuden stilles der eventuelle nødvendige krav om randzoner m.m. Citat fra WIKI-vejledningen: <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Der vil ifølge Miljøstyrelsen, når arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer, som hovedregel gælde samme beskyttelsesniveau, som gælder i forhold til marine Natura 2000 – områder med de samme fosforklasser osv.

Som følge af ovenstående, vurderer Horsens Kommune, at når Miljøstyrelsen henviser til "beskyttelsesniveauet for sådanne søer", må der henvises til det beskyttelsesniveau, som kommunen efter en konkret vurdering, fastlægger ud fra den aktuelle tilstand og ud fra de mål der er opstillet i vandplanen, hvor der er risiko for manglende målopfyldelse på grund af bl.a. fosfor. Det vurderes heraf at arealer i oplandet til Nørrestrand, bør underlægges et beskyttelsesniveau tilsvarende det som er gældende i forhold til marine Natura 2000 – områder overbelastet med fosfor. Kommunen har derfor undersøgt, om det ud fra reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er muligt at skærpe det generelle beskyttelsesniveau.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til at stille skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4. Kriterierne for fastsættelse af skærpede vilkår vedrørende fosforoverskud fremgår i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 1:

"Nr. 1. Kriterier for fosforoverskud

Vurderer kommunalbestyrelsen, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud, som angivet i bilag 3, anvendes et af følgende kriterier:

A. På andre drænede lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser, jf. bilag 3, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud.

B. På drænede ikke-lerjorde stilles vilkår afhængig af fosfortallet, svarende til reglerne for drænede lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1, 2 eller 3."

Det vil sige, at på trods af WIKI-vejledningens tekst om, at der kan være behov for særlig beskyttelse af fosforfølsomme søer, samt kommunens vurdering af, at der i den konkrete sag er et særligt behov for at beskytte Nørrestrand, idet den er fosforfølsom, er der ikke i lovgivningen hjemmel til at stille skærpede vilkår i forhold til fosforoverskuddet på de arealer, som ligger i oplandet til den fosforfølsomme sø, når arealerne ligger udenfor et opland der er betegnet som et fosforfølsomt Natura 2000-område.

Da der således ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at stille skærpede vilkår for at hindre en mulig skadevirkning fra fosfortilførslen, må kommunen overveje om der kan/skal meddeles et afslag.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 7 kan kommunen meddele afslag, hvis det vurderes, at der med det fastlagte beskyttelsesniveau, vil være en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Af Wiki vejledningen fremgår desuden følgende:

Hvis de generelle regler og de vilkår, kommunalbestyrelsen har mulighed for at stille ikke kan sikre, at husdyrbruget kan indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrgodkendelseslovens § 19 kan opfyldes, skal kommunalbestyrelsen meddele afslag.

Nørrestrand vurderes af kommunen, at være omfattet af lokale beskyttelsesinteresser. Som udgangspunkt vil kommunen derfor kunne meddele afslag, jf. § 11 stk. 7 i husdyrgodkendel-

sesbekendtgørelsen.

Imidlertid har Natur- og Miljøklagenævnet i en principiel afgørelse³ slået fast, at når et ansøgt projekt overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for fosfor, der følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, og når der ikke er hjemmel i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2 (nu 1), til at fastsætte skærpede vilkår, - så finder nævnet ikke, at der er grundlag for at fastsætte yderligere vilkår vedrørende fosforoverskuddet på udbringningsarealerne. Samtidig skriver klagenævnet i senere afgørelser, at denne praksis "gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens §§ 11, 12 og 16". Klagenævnets afgørelser er at sidestille med gældende lov, og er derfor bindende for kommunen.

Horsens Kommune må derfor konkludere, at med den nugældende lovgivning, beskyttes de fosforfølsomme søer, som ligger udenfor oplande til fosforbelastede Natura 2000 vandområder, udelukkende af harmonireglerne, ligesom der ikke er mulighed for at stille skærpede vilkår og at der, med Natur- og Miljøklagenævnets praksis vedr. fosforoverskud på udbringningsarealer, ej heller er baggrund for at meddele afslag pga. risiko for fosforudvaskning fra udbringningsarealerne.

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst

Der inddrages ikke arealer, som ikke tidligere har været dyrkede. De ejede og forpagtede arealer i denne godkendelse modtager i dag alle husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder vandløbslovens bræmmekrav og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning overholdes.

Markerne ligger omkring Lundum og Stenbjerg. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Alle udbringningsarealerne ligger mere end 4,8 km fra nærmeste Natura 2000-område (nr. 236, Bygholm Ådal) Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand, at driften af arealerne ikke har en indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

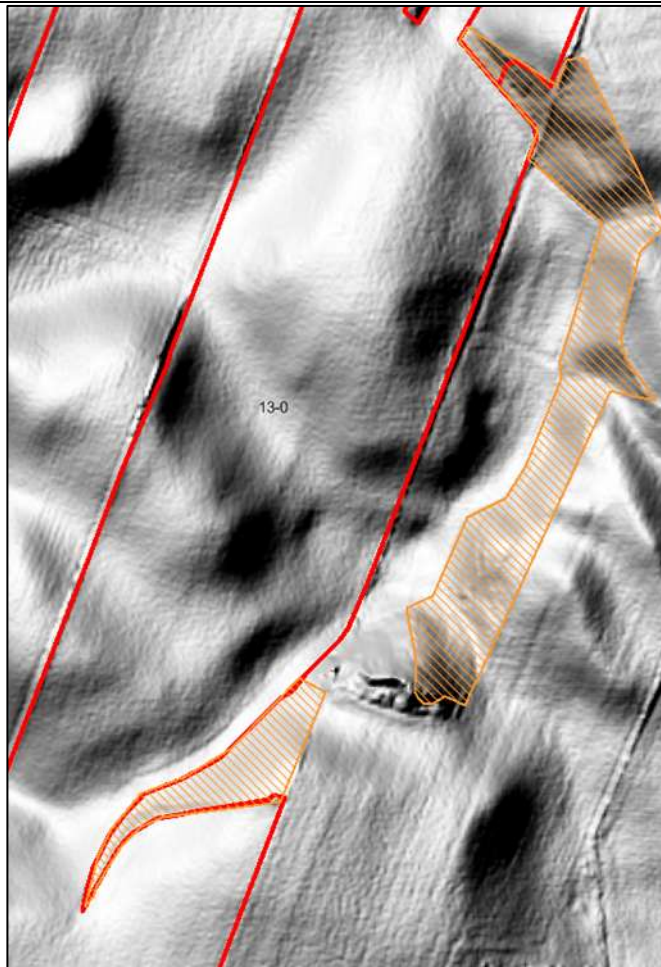
Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Mark 13-0 og mark 11-0 afgrænses på kortere strækninger af det samme overdrev (se kort nedenfor).

Hillshade © GST

Overdrevet og mark 11-0 er skrånende mod vest. Der er derfor ikke risiko for overfladeafstrømning fra markerne til overdrevet.

Alle øvrige udbringningsarealer ligger mere end 300 m fra naturarealer, som er omfattet af kategori 2.

Kategori 3

En række udbringningsarealer afgrænses af naturområder i form af moser og overdrev, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kategori 3.

De vigtigste er opsummeret i nedenstående tabel.

Mark	Kommentar
6-0	Marken afgrænses af en mose. En del af marken er ganske svagt skrånende mod naturområdet.
13-0	Marken afgrænses mod nord på flere strækninger af mose. Marken er svagt skrånende mod mosen.
16-0	Marken omkranser delvis en mindre mose. Marken er svagt skrånende mod mosen.
17-0 og	Markerne afgrænses mod skræntskove, som er potentielt ammoniakfølsomme. Markerne er skrånende mod skovene.

17-1	
19-0	Marken er i det nordligste hjørne svagt skrånende mod en mose.
22-0	Marken er skrånende mod en mose.
27-0	Marken afgrænses mod nord af mose. Marken er skrånende mod mosen.
28-0	Marken afgrænses mod nord af en mose. Der er udlagt en bræmme med vedvarende græs, der fungerer som buffer mod mosen.
30-0	Marken afgrænses af en potentielt ammoniakfølsom skov, men terrænhældningen er fra skoven mod marken
31-0	Marken afgrænses mod nord og øst af henholdsvis mose og overdrev. Marken er ikke skrånende mod overdrevet med mod mosen
37-0	Marken afgrænses mod øst af en mose. Marken er kun svagt skrånende mod mosen. Marken afgrænses mod vest af en skov, som kan være ammoniakfølsom. Marken er ikke skrånende mod mosen
39-0	Marken afgrænses mod øst af en skovbevokset mose, som kan være ammoniakfølsom. Marken er ikke skrånende mod naturområdet
42-0	Marken afgrænses af mose mod nord. Marken er kun ganske svagt skrånende mod mosen.
43-0	Marken er mod nord og syd omgivet af løvskove, som kan være ammoniakfølsomme. Marken er ikke skrånende mod de to skove.

Som det fremgår af tabellen ovenfor, ligger mange af markerne tæt på beskyttet natur, som også i nudriften belastes med kvælstof som tabes fra markerne. Det ansøgte vurderes ikke at medføre en yderligere belastning af naturområdernes og der er derfor ikke hjemmel til at stille vilkår vedr. anvendelsen af udbringningsarealerne. Horsens Kommune skal dog gøre opmærksom på at de generelle regler vedr. udbringning af husdyrgødning skal overholdes.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne. Odder der findes i Gudenå-systemet vil sandsynligvis kunne træffes sporadisk på udbringningsarealerne.

Markfirben findes især på solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation. Sydvestskrående partier med sparsomt plantedække kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Da der ikke inddrages nye arealer vurderes mulige raste- og ynglesteder ikke bliver påvirket.

Stor vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, især øst for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog anvendes som rasteområde. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. Spidssnudet frø findes udbredt over det meste af landet og kan yngle i mange slags vådområder og vandhuller af forskellig type og størrelse. Det kan ikke udelukkes at spidssnudet frø og stor vandsalamander yngler eller raster i vandhuller på eller i nærheden af ejendommens udbringningsarealer. Det vurderes at overholdelse af randzonenlovens generelle krav vil sikre potentielle levesteder for padder imod forringelse. Anvendelse af udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at ville medføre forringelser af tilstanden i vandhuller eller andre egnede yngle/rastelokaliteter og derfor vil de beskyttede arter af padder ikke skades af det ansøgte.

Da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer vurderes markdriften ikke at ville påvirke ar-

ter af flagermus.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring. Udbringningsarealerne afgrænses flere steder af beskyttede naturområder. De vigtigste er opsummeret i nedenstående tabel.

Mark	Kommentar
1-0 og 4-0	En del af hver af de to marker er skrånende mod eng
7-0	Marken afgrænses mod syd af en eng. Marken er ikke skånende mod engen.
9-0	Marken omkranser delvis et vandhul, som er omfattet af vandløbslovens krav om udlægning af bræmme. Kommunen har ved tidligere lejligheder påtalt, at kravet ikke var overholdt. Kravet om bræmme skal overholdes.
15-0	Marken afgrænses mod nord af en eng. Marken er ikke skånende mod engen. Et træbevokset areal fungerer som buffer mod naturområdet.
19-0	Marken omkranses mod nord, øst og syd af eng. Marken er kun svagt skrånende mod naturområderne.
21-0	Afgrænses af en eng. Marken er ganske svagt skrånende mod engen.
23-0	Skrånende mod en eng.
32-0	Marken afgrænses mod syd af en eng. Marken er ikke skrånende mod engen.

Udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede naturområder og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

3.7 Gener fra udbringning

Ansøger tekst

Antallet af transporter for transport af gylle, ses af afsnit 2.4.6. i afsnittene under 2,4 er gener i forhold til husdyrgødning beskrevet.

Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af dybstrøelse og gylle på arealerne. udbringningen af husdyrgødningen vil dog være af begrænset til få dage om året, og der er på husdyrbruget stor opmærksomhed på at tage hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der vil i videst mulig omfang kun blive udbragt husdyrgødning indenfor normal arbejdstid, dog kan det i visse perioder være nødvendigt at udbringe gødning på andre tidspunkter. Disse perioder forsøges minimeret, men særligt vejret kan være med til at sammenpresse udbringningen.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Dybstrøelsen vil blive indarbejdet i jorden maksimalt 6 timer efter udbringningen, for at minimere lugtgener og ammoniakfordampning.

Kommunens vurdering

Generelt

Udbringningen må ikke give anledning til unødige gener og husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Det skal ske på en måde, så der ikke er risiko for, at gødningen kan blive skyllet i dræn, vandløb eller søer, for eksempel ved tøbrud eller kraftigt regnvejr.

Der gælder endvidere at udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved slangeudlægning, nedfældning eller lignende og at udbringning på sort jord og vedvarende græs skal ske med nedfældning eller med forbehandlet gylle.

Lugt

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse nr. 130-00235. Reglerne om begrænsning af lugtgener tager derfor primært sigte på beskyttelse af boliger i samlet bebyggelse og nuværende eller kommende byzoneområder

Trafik

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Det er Horsens Kommunes vurdering at de generelle regler på området, er tilstrækkelige til at sikre at der fortsat ikke opstår gener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Der er derfor ikke stillet specifikke krav.

4 Samlet beskrivelse og vurdering af BAT

Staldindretning og fodring

For beskrivelse og vurdering af staldindretning og fodring i forhold til BAT se afsnit 2.1 "Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT".

Management

For beskrivelse og vurdering af management i forhold til BAT se afsnit 2.1 "Dyrehold, staldindretning og management samt beregning af BAT".

Energiforbrug

For beskrivelse og vurdering af energiforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.1 "Energiforbrug".

Vandforbrug

For beskrivelse og vurdering af vandforbrug i forhold til BAT se afsnit 2.3.2 "Vandforbrug".

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

For beskrivelse og vurdering af opbevaring og udbringning af husdyrgødning i forhold til BAT se afsnit 2.5.2 "Husdyrgødning og foder" og afsnit 3.2 "Gødningsregnskab".

Samlet vurdering af BAT

Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor ovenstående områder.

5 O-alternativ

Ansøger tekst

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i nogle år frem. Såfremt ansøger ikke får mulighed for at udvide, vil han blive tvunget til at køre videre med de eksisterende stalde så længe det er muligt. Der vil sandsynligvis ikke blive investeret i ny teknologi til ammoniakreduktion eller i energirigtige løsninger.

Det skal bemærkes, at ved 0-alternativet vil ejendommen ikke blive miljøgodkendt.

Kommunens vurdering

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står overfor faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidig med at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor må produktionen løbende optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres og udvides, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser det giver.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen af kvægproduktionen på Stenkærvej 8, 8752 Østbirk, ikke påvirker lokalområdet væsentlig i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Horsens Kommunes vurdering at udvidelsen på Stenkærvej 8 ikke vil betyde væsentligt øgede gener for naboerne, jf. kapitlerne om lugt-, støj-, støv-, lys- og fluegener.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet, dvs. ingen udvidelse af kvægproduktionen, ville være at hindre ansøger i at udvikle til produktion i området. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser i lokalområdet.

6 Forurening, uheld og ophør

Ansøger tekst

Beskrivelse af mulige uheld/risici

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der blive udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Beredskabsplan fremsendes senere, når det ansøgte byggeri er afsluttet

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Beskrivelse af risikominimering

Generelt

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt

- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn
- Ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand

Forebyggende foranstaltninger:

- Der forefindes brandslukkere i den enkelte bygninger samt i mejetærsker. Af bilag til beredskabsplanen fremgår, hvor brandslukkerne er placeret
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes alarmcentralen

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem

Forebyggende foranstaltninger:

- Gyllebeholder er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderens bund og vægge er tætte.
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne
- Lageret tømmes hvert år så meget som muligt og inspiceres visuelt
- Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det at kapaciteten forsat er tilstrækkelig.
- Påfyldning af gylle sker på påfyldningsplads med afløb til gyllebeholder
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gyllebeholder er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet, hermed er risikoen for utilsigtet gylleudslip minimal

På ejendommen er der grave-/læssegrej samt halmballer, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip

Akut håndtering ved uheld:

- Alarmcentralen kontaktes, og evt. tilkaldes slamsuger
- Kommunen kontaktes
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.
- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip
- Eget gylleudstyr kan avnedes til at pumpe gylle væk ved uheld
- Hvis en gyllebeholder springer læk, er der mulighed for opbevaring i tank på anden ejendom
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.
- Mindre mængder spildt gylle vil opsamles på påfyldningspladsen og pumpes retur til beholderne.

Uheld ved gylleudbringning

Forebyggende foranstaltninger:

- Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for, at gylle løber til dræn eller vandløb.

Akut håndtering ved uheld:

- Alarmcentralen kontaktes, og evt. tilkaldes slamsuger
- Kommunen kontaktes
- Ved uheld er der mulighed for pumpning af gylle til anden gyllevogn
- Ved overfladeafstrømning med gylle søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

Strømsvigt

Forebyggende foranstaltninger:

- Der er abonnement på nødgenerator hos Falck

Oliespild

Forebyggende foranstaltninger:

- Spildolie, smøreolie og dieseltank er placeret i driftsbygning i lukkede beholdere.
- Bygningen er indrettet med betongulv.
- Der forefindes ikke afløb i bygningen
- Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i bygningen med henblik på anvendelse ved spild af olie.
- Dieselolie opbevares i overjordisk olietank. Tanken er på 1800 liter.
- Der er automatstop på dieselpumpen
- Påfyldning af traktor sker altid under opsyn.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af olie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

Kemikaliespild

Forebyggende foranstaltninger:

- Kemikalier opbevares i lukkede beholdere i driftsbygning.
- Bygningen er indrettet med betongulv.
- Der forefindes ikke afløb i bygningen
- Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i bygningen med henblik på anvendelse ved spild af olie.
- Marksprøjtning, påfyldning af sprøjte og rengøring af sprøjte foretages i henhold til gældende regler.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af kemikalie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

Ophør

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune vurderer med baggrund i ansøgers beskrivelse, at virksomheden er indrettet og drives, således at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Det er endvidere oplyst, at der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som vil sikre, at der er gennemgået diverse procedurer i forbindelse med forskellige typer af uheld. Der er stillet vilkår vedr. dette.

Efter Miljøbeskyttelseslovens § 71 har den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, pligt til af egen drift at underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer farer herfor.

Derudover fremgår det af Straffelovens § 185, at i egentlige katastrofesituationer, hvor der opstår fare for menneskeliv, består der efter almindelige regler en pligt til øjeblikkeligt at alarmere politi, brandvæsen eller lignende.

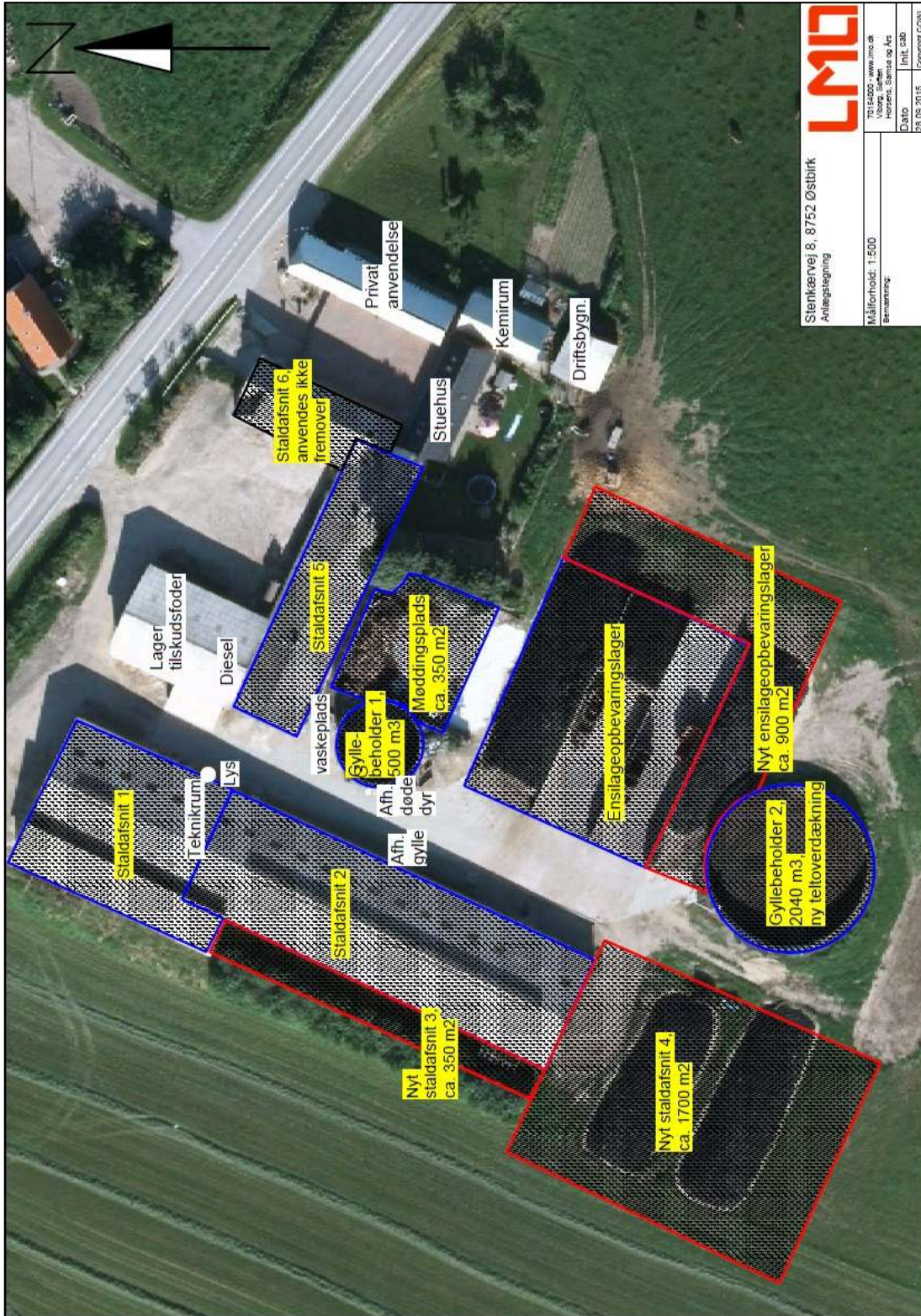
I praksis betyder det, at virksomheden først skal ringe til dem, der kan hjælpe med at stoppe forureningen, f.eks. ved at ringe 112 (Miljøvagten kontaktes af alarmcentralen). Derefter kontaktes miljømyndigheden, dvs. Horsens Kommune. Der er stillet vilkår som sikrer dette.

Der er beskrevet tiltag som gennemføres såfremt husdyrbruget ophører. Det vurderes, at de beskrevne tiltag vil være med til at sikre at risikoen reduceres. Der er stillet vilkår som sikrer at de beskrevne tiltag gennemføres i tilfælde af ophør.

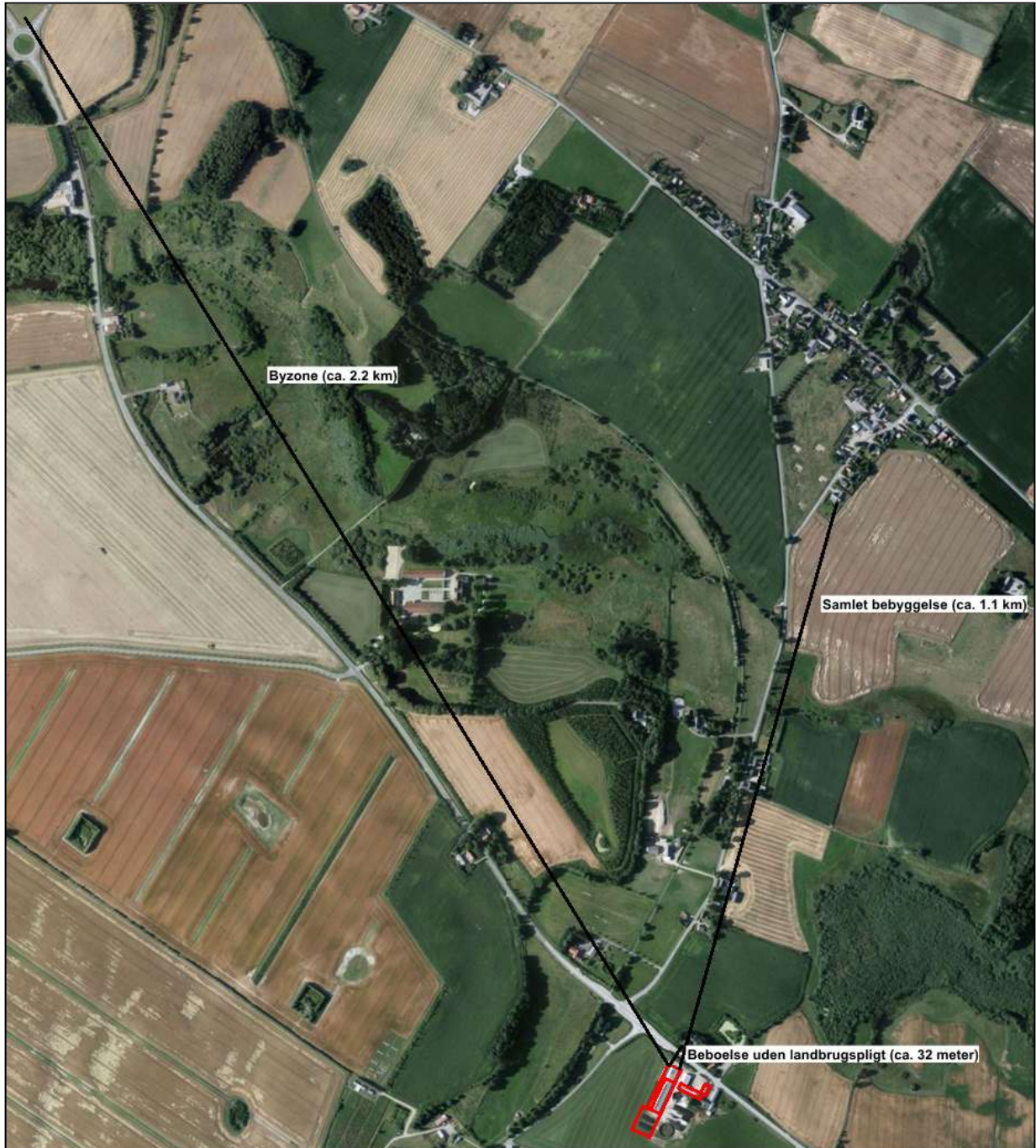
7 Bilag.

7.1 Oversigtskort over bygnings- og anlægsnr.

7.2 Oversigt over målte afstande i relation til placeringskrav

7.3 BAT- beregning i forhold til ammoniak

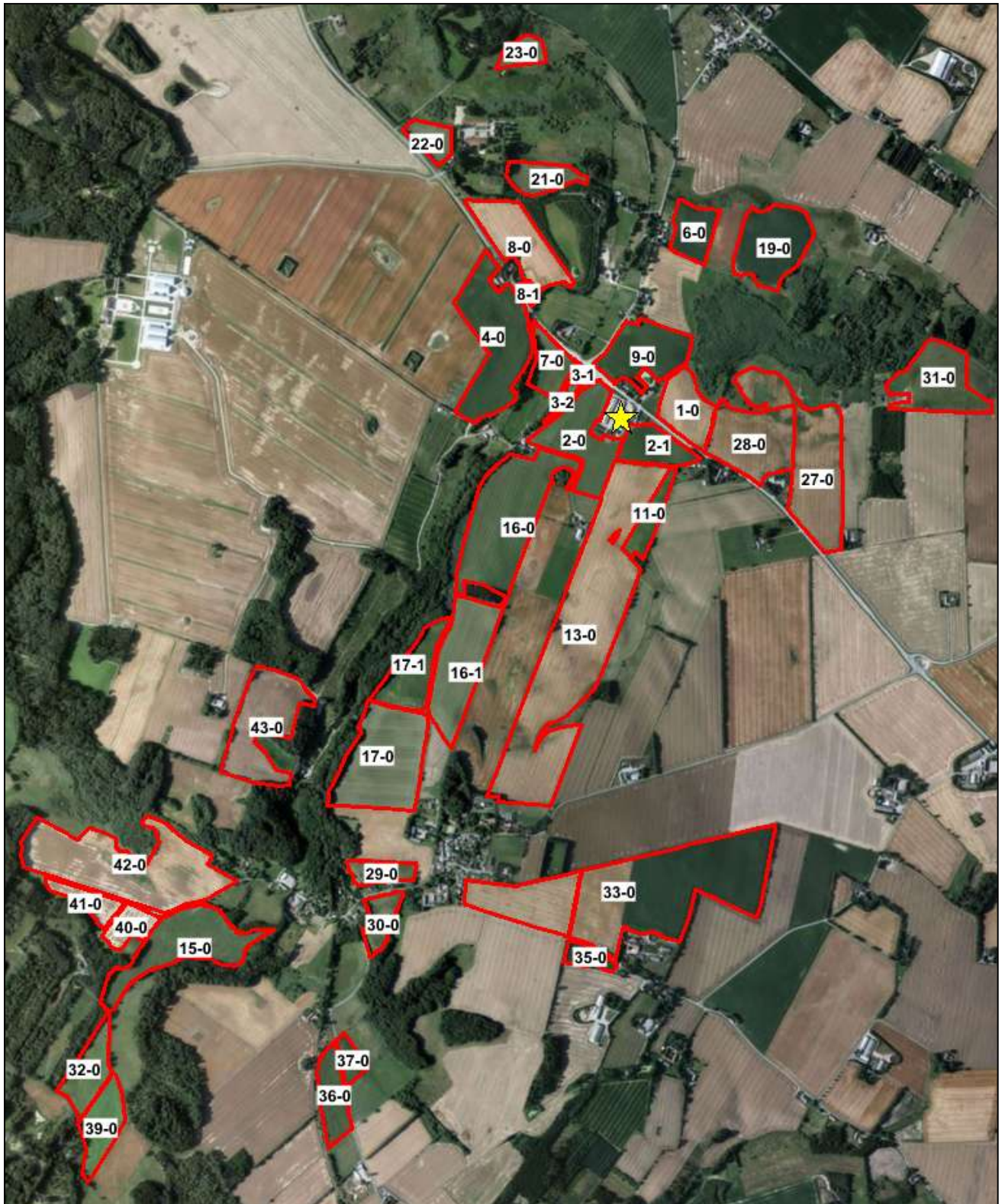
BAT emissionsniveau er beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i hhv. nye og eksisterende stalde:

Dyretype	Antal	Staldsystem	BAT niveau	Samlet ammoniakemission	Mdr. af-græsning	Korrigeret ammoniakemission
Årskøer	122	Sengestald med spalter	9,8	1.196	-	1.196
Årskøer	13	Dybstrøelse	10,04	131	-	131
Årskøer	27	Sengestald med spalter	7,31	197	-	197
Årsopdræt (6-27 mdr.)	149	Sengestald med spalter	3,99	595	5	347
Årsopdræt (6-27 mdr.)	7	Dybstrøelse	3,15	22	5	13
Årsopdræt (0-6 mdr.)	34	Dybstrøelse		62	-	62
Tyrekalve (40-60 kg)	84	Dybstrøelse		8	-	8
I alt				2.211	-	1.954

7.4 Udspretningsarealer

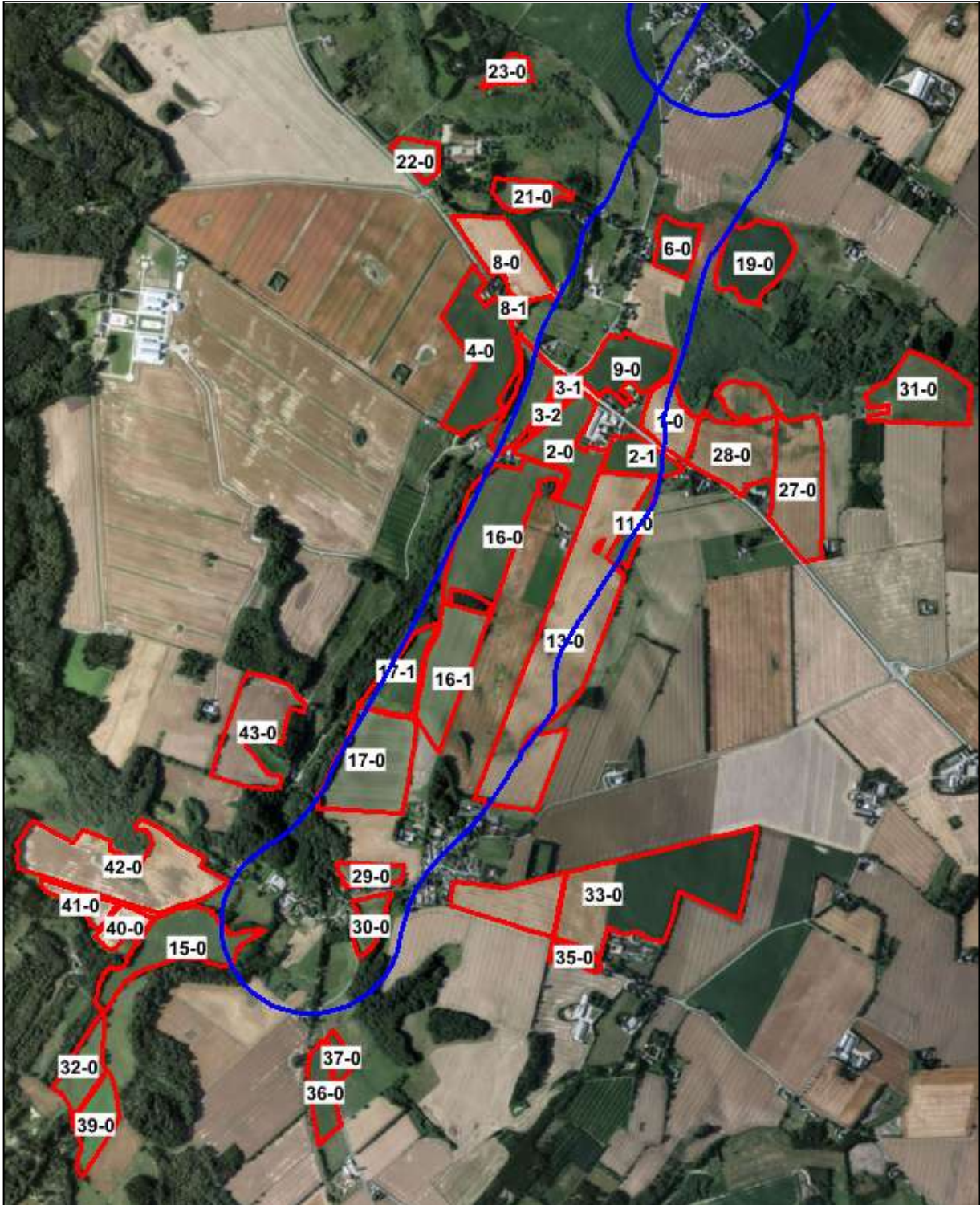
Stenkærvej 8 er markeret med en gul stjerne, således at det er muligt at se arealernes placering i forhold til ejendommen.

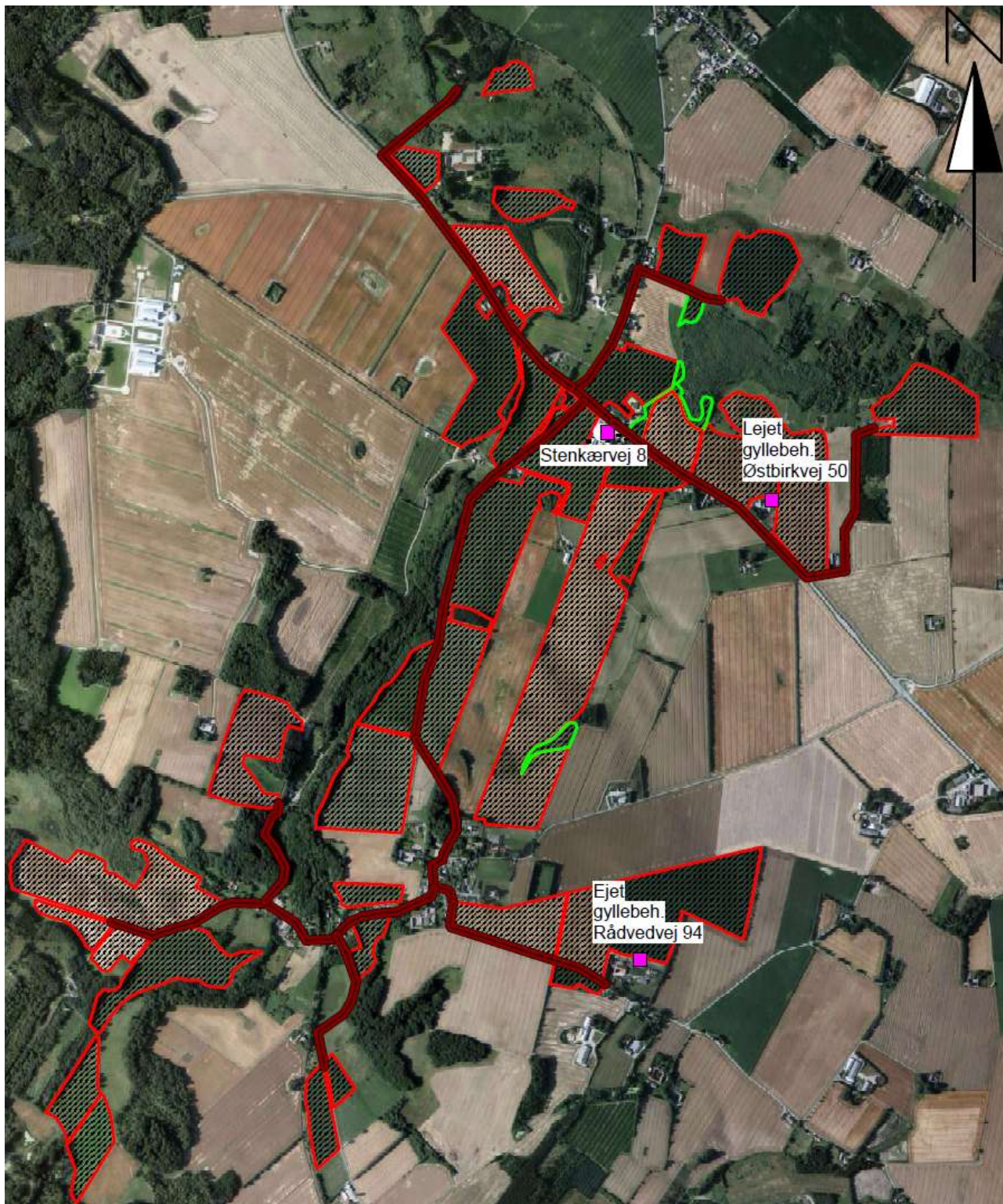
7.5 Udspretningsarealer beliggende i NFI

Det nitratfølsomme indvindingsområde (NFI) er beliggende indenfor den blå streg.

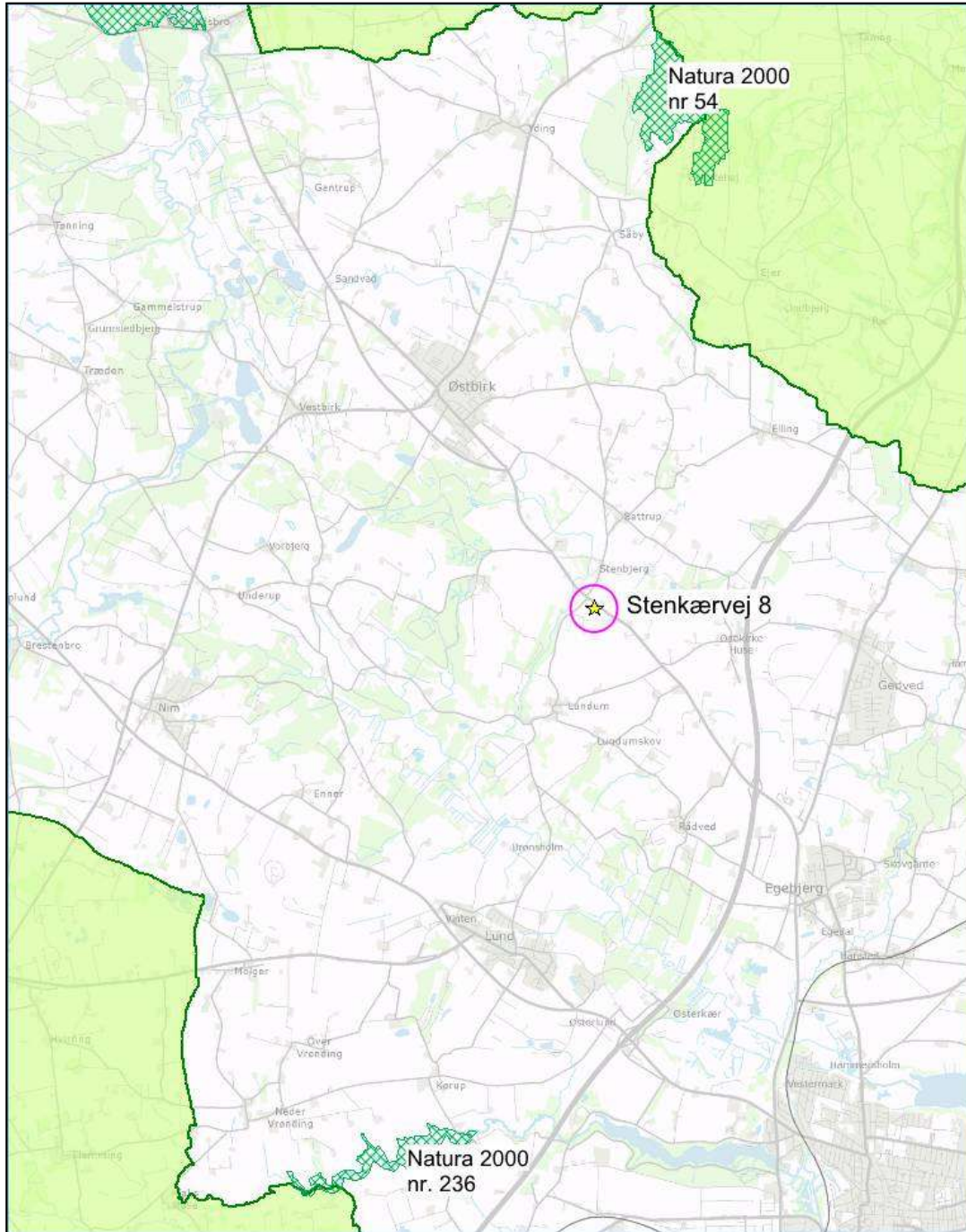

7.6 Transportveje

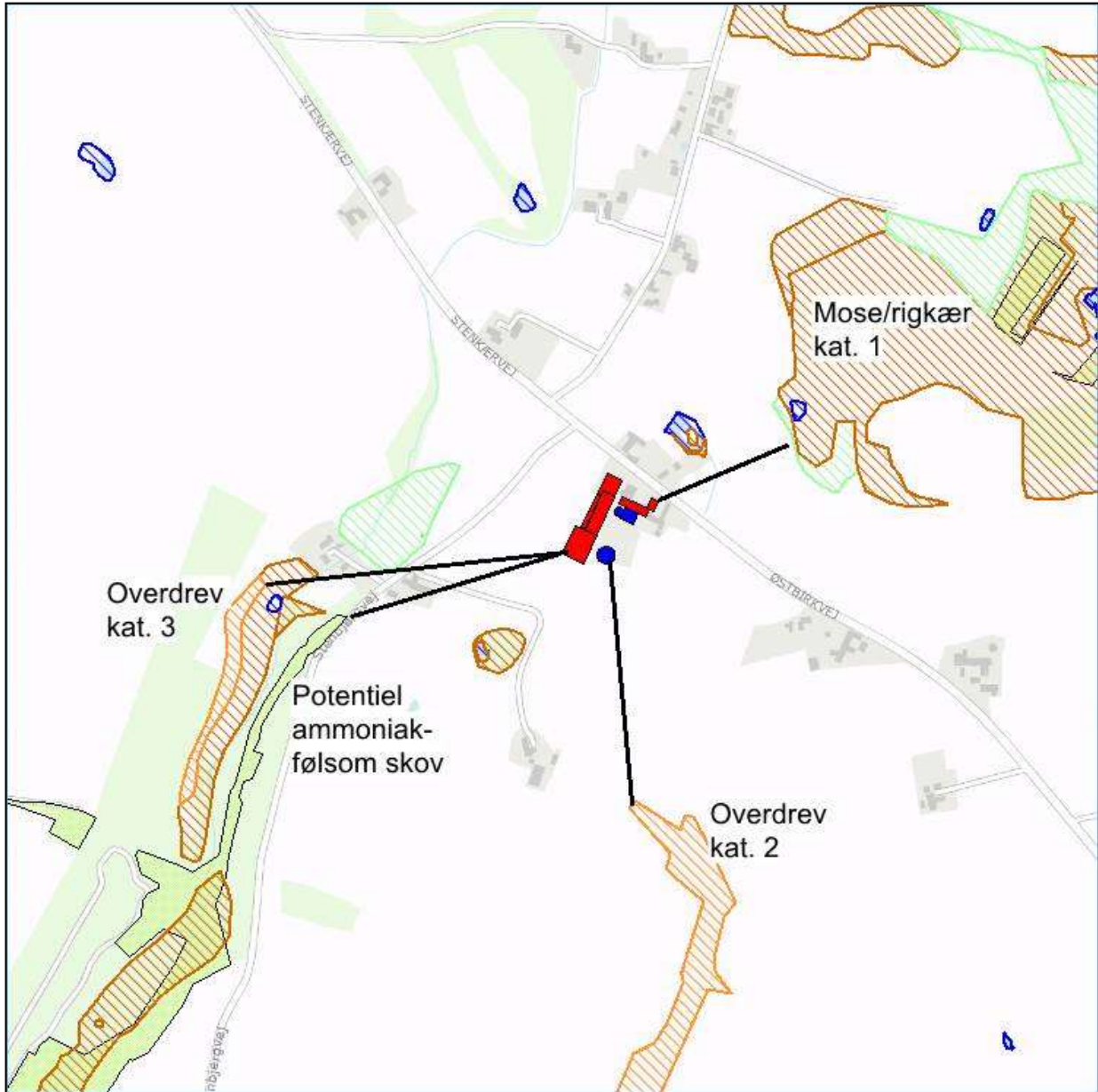

7.7 Nærmeste kategori 1-natur

7.8 Nærmeste kategori 2- og 3-natur

7.9 Liste med ejere af udbringningsarealer

Navn	Adresse	Post nr.	Mark nr.
Urup Holding A/S	Stenkærvej 9	8752 Østbirk	8-0, 8-1, 19-0 (delvis), 23-0
Dan Brockdorff	Stenkærvej 7	8752 Østbirk	21-0, 22-0
Peter Hüttel	Stenbjergvej 14	8752 Østbirk	6-0
Rene Petersen	Stenbjergvej 5	8752 Østbirk	19-0 (delvis)
Michella Loa Rohde Skeldahl	Østbirkvej 46	8752 Østbirk	31-0
Henrik Brunhøj Andersen	Stenbjergvej 2	8752 Østbirk	7-0 (delvis, 16-0 (delvis)
Claus Baagøe	Torpvej 74	8700 Horsens	40-0, 41-0, 42-0, 43-0
Hans Skovsgaard	Torpvej 38	8700 Horsens	29-0, 30-0
Hans Jensen	Lundumskovvej 4	8700 Horsens	32-0

7.10 Opbevaringskapacitet for husdyrgødning.

Den årlige normproduktion af gylle (inkl. vaskevand mv.) og dybstrøelse er beregnet i *DLBR Plan-teIT Mark Online*:

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion								
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N	Kg P	Kg K	
CHR-nr./Besæt.nr.: /								
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	149,0		Årsdyr	198,7	4.331	19.251	2.917	13.672
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	13,0		Årsdyr	17,3	203	1.907	287	1.879
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	34,0	0	Årsdyr	8,9	62	879	109	790
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. bagsk./ri..	156,0	42	Årsdyr	73,1	987	6.803	1.011	7.615
St.r. tyrekalve, Dybstrøelse (hele arealet)	84,0		Stk	1,6	10	120	14	126
				299,6	5.593	28.960	4.338	24.083
I alt				299,6	5.593	28.960	4.338	24.083

Samlet normproduktion af gylle er beregnet til 5.318 m³. Beregningen tager udgangspunkt i, at alle dyr er på stald hele året.

I den overdækkede beholder vil gyllemængden ud fra en standardbetragtning være 10 % mindre. Med overdækning af 41 % af lagerkapacitet kan normgyllemængden dermed reduceres med 4,1 % svarende til 218 m³, så den korrigerede normproduktion er 5.100 m³ med alle dyr på stald hele året.

Hvis der også korrigeres for afgræsning, vil normmængden af gylle blive reduceret med 410 m³ til 4.690 m³.

Der opsamles "vand" fra ensilagepladser (2100 m²) og møddingsplads (350 m²), i alt 2.450 m². Der regnes en opsamlet mængde på 0,7 m³/m²/år, i alt 1.720 m³.

Beregning af opbevaringskapacitet fremgår at tabellen herunder:

Tilførsel	m³/år	Opbevaringskapacitet (mdr.)
Gylle inkl. vand	5100	8,7 mdr. med alle dyr på stald hele året 9,3 mdr. med den ansøgte afgræsningspraksis
Vand og ensilagesaft fra ensilageplads	1470	
Vand fra møddingsplads	250	
Dybstrøelse (1 ton = ca. 1,7 m ³ dybstrøelse)	275 ton ~ 470 m ³	Mindst 12 mdr.